

bb 73. fogadás a Lengyel nemzeti ünnep alkalmából

t bc tr vm

1964. július 22.

Jan Kijanczyk, a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövete Lengyelország újjászületésének 20. évfordulójára, a Lengyel népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából szerdán este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban.

A fogadáson résztvett Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Nemes Dezső, Somogyi Miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, Cséteri Lajos és Nyers Rezső, a politikai bizottság póttagjai. Megjelent a fogadáson az MSZMP központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. Ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja. /mti/

- . -
- v é g e -

20.50/-

2115 *Leli*

-46-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 169 400, 369 000
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belföldi hírek

1964. július 23.

bb 1. a héten két magyar játékfilmet forgatnak - táncosok a műteremben, lovasok és gyalogosok a szabadban

i s/hné/m/fm

1964. július 23.

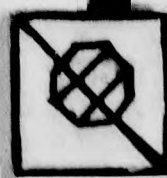
A magyar filmgyártó vállalat stábjai közül jelenleg csak kettő forgat. A Jókai Mór népszerű regényéből „A Kőszívű ember fiai”, -ből készülő kétrészes film felvételeit ezen a héten Bozsókon és Fertőrákoson forgatják. Mindkét vidéken a film tömegjeleneteit készítik, amelyekben többszáz statiszta működik közre. Ők alakítják ugyanis a csatákban részvevő gyalogosokat és lovasokat, a színes, cinemascop film újszerű megoldással készül. Egyes jeleneteket három kamerával, három szemszögéből vesznek fel, a speciális kamerát a svéd Agabaltic cég adta kölcsön. Az operatőr Nildebrand István, a felvételeket Várkonyi Zoltán rendező vezeti. A forgatócsoport a hét végén Sopronba költözik, ahol előrelátnak július végéig dolgozni. A három barátlay testvér megisméjlesztői: Richárd - Mécs Károly, Ödön - Bitskey Tibor és Jenő - Tordy Géza.

A Gyarmat utcai játékfilm stúdió műtermében ezekben a napokban „Az életbe táncoltatott leány”, forgatócsoportja dolgozik. Banovich Tamás rendező vezetésével díszletek között készülnek a film barokk részének utolsó jelenetei. Vujicsics Mihály kísérőzenéje az állami operaház zenekarának előadásában már magnetofonszalagon van. Így a táncosok már gépzenére próbálnak. A film címszerepét orosz Adél, a magyar állami operaház primabalerinája alakítja, partnere Sipeki Levente. A nagyszabású első, egész estét betöltő magyar táncfilmben mintegy 250 táncos szerepel. A barokk rész koreográfiáját rendező Gyula tervezte. A táncban elbeszélte három történet jelenetét Szécsényi Ferenc operatőr veszi filmszalagra.

/folyt.köv./

-1-

Leli

bb 1. /a héten ... 1. folyt./m

a magyar filmgyártó vállalat játékfilm stúdiójában nincs holt szezon, hat film alkotói az utómunkálatokon dolgoznak. laboratóriumban van az „érvényesülés”, az „álmodozások kora”, a „tanúság”, az „igy jöttem”, a „másfél millió”, és a „mit csinált felséged 3-tól 5-ig?”, című nemrég elkészült játékfilm kópiája. ezenkívül hat film előkészületein is dolgoznak a magyar filmgyártó vállalat rendezői és operatőrei. /mti/

...-

bb 2. pénteken balassagyarmaton sorsolják a lottót

i kf/kf/m/vg

1964. július 23.

a Lottó 30. heti nyerőszámait július 24-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel balassagyarmaton sorsolja a sportfogadási és lotto igazgatóság. /mti/

...-

bb 3. kánikulában is zöldellő parkok, viruló virágszőnyegek fővárosszerte - kétmillió négyzetméternyi pázsitot ötször-hatszor kaszálnak - hova tűnt 27 óriás kőváza?

i cs/tr/m/ká

1964. július 23.

mintha nem is nyár volna, 30-35 fokos kánikula: tavasziasan üdék zöldék a parkok, a terek a fővárosban. a június végi, július eleji bő esőzések alaposan segítettek a fővárosi kertészeti vállalat brigádjainak és vizkorlátozás sem volt még az idén. mint fabricius daniel, a vállalat fenntartási osztályának vezetője tájékoztatásul közölte, az idén már harmadszor kaszálták gépekkel a főváros kétmillió négyzetméternyi belső gyepterületét, s még két kaszálás lesz őszig. további 1.5 millió négyzetméteren, főleg a külterjes művelésű parkokban - még kézikaszások „borotválják”, a zsenge szénának valót.

júliusban 160.000 fő egynyári virágot - zömmel cannát, muskátlil, salviát, petuniát, tagetést és láng-virágot - ültettek ki a kertészbrigádok, részint a tavaszi ágyásokban mutatkozó hiányok pótlására, másrészt az elvirágozott fajták helyébe. jelenleg több mint másfél millió virág pompázik a tereken és a parkokban, a virító tea- és bokorrózsák töszáma ugyancsak többszázézer.
/folyt.köv./

-2-

Leli

/bb 3. kánikulában...1.folyt./vm

az óriás utcai kővázák száma a tavalyi 370-ről 600-ra emelkedett, s jelenleg már a második „turnus”, virág elvirított állományát ujtják fel, főleg muskátlival és petuniával. a negyedik virágnemzedék majd szeptemberben kerül a vázába - őszirózsák, aprófejes krizantémumok - amelyek a kisebb fagyokig kitartanak. nyugtalanító jelenség azonban, hogy egyes fővárosi kerületekben rendszeresen dézsmálják az utcai kiskertek, kővázák virágállományát. sőt legutóbb már nemcsak egy csokorra való virágot szaggattak ki itt-ott a vázákból, hanem több helyről az egyenként 3-5 mázsa súlyú vázákat földestől, virágostól elvitték. a második, a nyolcadik és a kilencedik kerület tereiről egy hét alatt 27 óriás kőváza „tűnt el”, az egyelőre ismeretlen, de nyilvánvalóan bandában és gépkocsival „dolgozó”, virágtolvajok ellen a fővárosi kertészeti vállalat feljelentést tett a rendőrségen. teleplezésük, illetve az esetleges további garázdálkodásuk megakadályozása érdekében sokat tenet a közönség is, ha a társadalmi tulajdon rongálóját, dézsmálóját a helyszínen felelősségre vonják, vagy rendőrnek adják át./mti/

...-

bb 4. 87 fiatal kezdi meg tanulmányait az idén a zeneakadémián - új hangszerek, ujonnan berendezett kollégium várja ősszel a hallgatókat

i ol/gk/vm/fm

1964. július 23.

a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán a közelmúltban befejeződött felvételi vizsgák eredményeként 87 hallgató kezdi meg 1964 őszén zeneakadémiai tanulmányait. velük együtt mintegy 400 hallgatója lesz az új tanévben a nagymultu főiskolának, amely jövőre ünnepli fennállásának 90. évfordulóját.

az 1875-ben alapított zeneakadémia, az egykori hal-téren kezdte meg működését. akkoriban mindössze két tanszéken dolgozott a nagyhírű tanári kar, amelyben helyet foglalt többek között liszt ferenc és erkel ferenc is. 1964/65-ben már 20 tanszéken tanulhatnak a fiatal művész-és zeneszerző-jelöltek. az új tanév egyik érdekessége, hogy ismét szerveznek zenetudományi tanszakot és a zeneművészeti szaktanárképzőt végzetek számára - a múlt évhez hasonlóan - lehetővé teszik, hogy a főiskola második, illetve harmadik évfolyamán, művészi szinten folytathassák tanulmányaikat.
/folyt.köv./

-3-

Leli

/bb 4. 87 fiatal.....1.folyt./vm

a főiskola igazgatósága nagy gondot fordít az oktatás anyagi feltételeinek biztosítására is: ezekben a napokban számos szakember dolgozik a főiskolán. hangolják a zongorákat, javítják és felújítják a régi hangszereket. mintegy 300.000 forintért új hangszereket is vásárol az intézmény.

az igazgatóság tervbe vette a vidéki hallgatók számára a gorkij fasorban létesített 80 személyes kollégiumi épület tetőszerkezetének megjavíttatását és új butorokkal való berendezését is./mti/

bb 5. szaporodik a szürke-magyar gulya bugacpusztán

vid ká tr vm

1964. július 23.

bugacpusztán a városföldi állami gazdaság 70 szürke-magyar tehenet tenyészt fajfenntartás végett. a ridegen tartott állatok most ellenek. minden beavatkozás nélkül, a pusztán hozzák világra borjaikat. a villás szarvu tehenek negyven újszülött utódot nevelnek.
/mti/

bb 6. a raktárból sikkasztott - egy évi szabadságvesztésre ítélték

i bc mné vm zs

1964. július 23.

mihók László endre, a tizenharmadik kerületi házkezelési igazgatóság béke-téri raktárának vezetőjeként, kinasználta, hogy munkáját nem ellenőrizték megfelelően és megdézsmálta a gondjaira bízott értékeket. több elektromos készüléket, így transzformátort, motort, fűtőgépet eltulajdonított, majd egy műszaki kereskedőnek eladta őket. az így szerzett több ezer forintot itálra költötte.

a fővárosi bíróság sikkasztásért jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte az okozott kár megtérítésére./mti/

bb 7. megkezdődött az őzvak vadászat a bakonyban

vid ká tr vm

1964. július 23.

a nagykiterjedésű bakonyi erdőszegben, ahol az erdészek becslése szerint több mint ezer őz tanyázik, éjjelente az őzsuták hívogató hangjától visszhangzik a környék. az őzvakot csalogatják. ez az időszak őzvak kilövésének ideje. ezekben a napokban a bakonyban több mint száz őzvak kerül puszkavégre. a hegyvidék erdészeti és a vadásztársaságok tagjai a szürkületben csoportosan vesik a vadat, saját készítésű sípjakkal utánozva az őzsuták hangját./mti/

-4-

bb 8. kánikulában víz helyett inkább gyümölcslevekkel oltsuk szomjunkt - hány kalória kell a testhőmérséklet fenntartásához? - a táplálkozásban professzora a helyes nyári étrendről

i ms/gg szb zs

1964. július 23.

dr. tarján róbert professzor, az országos élelmezés- és táplálkozástudományi intézet igazgatója az egészséges nyári étrendről nyilatkozott az mti munkatársának.

- a helyes táplálkozás követelményei nyáron egészen mások, mint télen - mondta többek között. a gyomor befogadóképessége természetesen változatlan, ezért a jóllakottság érzéséhez nyáron is körülbelül ugyanolyan mennyiségű táplálékot kell magunkhoz vennünk, mint más időszakban; lényeges azonban a különbség a szervezet idejében a táplálék összetétele tekintetében. jól bizonyítja ezt a kánikulában, 30-32 fokos külső hőmérsékletnél a 37 fokos testhőmérséklet fenntartásához mindössze 5-7 kalória szükséges kilogrammonként. télen viszont, mondjuk minusz 20 foknál, ugyanehhez 57 kalória kell. ezért fogyasztunk télen kalóriadús anyagokat, többek között zsíros ételeket. nyáron ez nemcsak felesleges, hanem bizonyos mértékig káros is.

- a meleg időszak a zöldségfélék, főzelékek, saláták ideje. ez lehetővé teszi, hogy tömegében változatlan, de kalóriában szegényebb táplálékot vegyünk magunkhoz, egyszersmind pótoljuk a télen nélkülözött ásványi anyagokat és vitaminokat. az ásványi anyagok elektrolit oldatban vannak jelen szervezetünkben. a vér nagyrésze - épp úgy mint a sejtek között keringő folyadék - elektrolit oldat. 20 fok körüli átlagos hőmérsékletnél szervezetünk a verejtékezésel, a lehelettel, a vizelettel összesen három és fél liter elektrolit oldatot veszít, tehát nemcsak víz, hanem élettani szempontból fontos ásványi anyagok is távoznak testünkől. az elvesztett folyadékmennyiség pótlására naponta átlag másfél liter folyadékot iszunk és ugyanannyi kötött elektrolit oldatot veszünk magunkhoz főzelékekben, gyümölcsökben és más táplálékokban. a hiányzó fél liter a cukornak a szervezetben történő elégetésekor keletkezik.

- nyáron a fokozott Verejtékezésel leadott folyadékmennyiség 6-7 literre is felmehet; alaposan megnő tehát az elektrolit veszteség. téves az a hiedelem, hogy a különben kellemes, hideg üdítő vízzel pótolhatjuk az elvesztett folyadékot. nagyobb vízfogyasztás következtében szervezetünkben még jobban eltolódik a különböző ásványi sók koncentrációja. a szervezet ezt a zavart igyekszik kiküszöbölni, tehát újból verejtékezünk. éppen ezért a víznél előnyösebbek a gyümölcslevek és a limonádé, mert ezekkel az italokkal a szervezet magnézium, kálium szükségletét pótolni tudjuk.

/folyt.köv./

8.10/a

- 5 -

Zsolt

bb 8. /kánikulában... 1. folyt./ - szb

- éppen a fokozott verejtékezés miatt nyáron az átlagosnál több konyhasóra is szüksége van a szervezetnek. itt érdekes jelenséget találkozhattunk. télen a kevés főzelék és gyümölcsfogyasztás miatt szervezetünk káliumhiánnyal küzd, görcsösen igyekszik tartalékolni a meglévő készleteket, ugyanakkor kiküszöböli a konyhsó egyik alkatelemét, a nátriumot. nyáron pont fordított a helyzet: a szervezet káliumban és más ásványi sókban gazdag táplálékot kap, most inkább a nátriumhiány léphet fel. ezért fokozódik szervezetünk sóigénye.

- ezzel kapcsolatban érdekes kísérletet végzett intézetünk a mezőhegyesi aratók között. az egyik csoportnak édes, a másiknak sós kekszet adtunk és mindenki tetszése szerinti mennyiséget innott vízből. megfigyeltük, hogy akik sós kekszet fogyasztottak sokkal kevesebbet ittak, mint a másik csoport tagjai. télen ennek ellenkezőjét tapasztalhatjuk: ha valaki sósheringet, vagy perccet fogyaszt, bizonyos idő múlva nagyon megszomjazik. a szervezetnek ezt a kettős-reagálását az elektrolit-háztartás változása magyarázza. ebből adódik különben az is, hogy a meleg munkahelyeken sós oldatokkal csillapítják a dolgozók szomjuságát.

- a gyümölcs- és főzelékfogyasztás mellett világszerte egyre inkább terjed a hideg, erjesztett tejes italok, a joghurt, a kefir, az aludttej fogyasztása. ezek a szükséges folyadékmennyiségen kívül bőségesen tartalmaznak ásványi anyagokat is.

- elmondhatjuk, hogy a helyes nyári táplálkozással valósággal felujdul szervezetünk. közrejátszik ebben az is, hogy a téli vitaminhiány helyett vitaminbőség van, s még az átlagfogyasztó is kétszer, háromszorannyi vitamint vesz magához, mint amennyi normális szükséglete. ez azért is jó, mert a szervezet így vitaminokkal feltöltődik, s könnyebb a későbbi vitaminszűk idők „átvételése”. köztudomásu, hogy például a vitamint a szervezet csak néhány hétig képes raktározni; ennek ellenre - éppen a nyári vitamingazdagság következtében - karácsony előtt jóformán sohasem tapasztalhatunk vitaminhiányt, csak március-áprilisban.

- a táplálkozás rendjét a napsugárzás is befolyásolja. különösen a napfény ultraibolya sugarai fokozzák a fehérje-anyagcserét, gyorsítják a fehérjék lebomlását és beépülését. ez ismét a tej- és tejtermékek fogyasztása mellett szól, amelyek a kötött elektrolitok mellett nagymennyiségű értékes fehérjéket is tartalmaznak. /mti/

8.50/a

- 6 -

bb 9. hatezer kötet a délbalatoni strandkönyvtárban - minden nagyobb fizetőstrandon van már fiókkönyvtár

vid tm-lm fm

1964. július 23.

az elmúlt évekhez hasonlóan a forgalmasabb délbalatoni fürdőhelyeken az idén is felállították a népszerű strand-könyvtárat. az izléses pavilonokban berendezett kölcsönzőkben a személyi igazolvány felmutatása ellenében kis regényeket, novellás-köteteket, versesköteteket és ismeretterjesztő műveket, rövidebb regényeket kölcsönözhetnek a fürdőzők. az idén már gondoltak a gyerekekre is, meséskönyveket, színes képeskönyveket is tartanak raktáron.

ebben a szezonban már minden nagyobb fürdőhelyen, strandon - többek között siófokon, balatonszárszón, fonyódon - működik könyvtár.

hét strandkönyvtárban mintegy hatezer kötet közül válogathatnak a nyaralók. a kölcsönző pavilonok nagyon népszerűek a fürdővendégek körében. különösen szombat-vasárnap nő meg a forgalmuk, ilyenkor csaknem teljesen „kiürülnek”, a polcok./mti/

--

bb 10. neolitik- és rézkori telep, kora árpád-kori település nyomai a tiszta mentén

vid gk-lm fm

1964. július 23.

a magyar nemzeti múzeum és a szolnoki damjanich jános múzeum munkatársai a kiskörei tiszahídtól tiszafüredig végigutazták a tiszán és a leendő második tiszai vizlépcső kijelölt helyén régészeti kutatásokat végeztek. az omladékos partoldalakon neolitikori és rézkori telep, valamint kora árpád-kori település nyomaira bukkantak. a felszínre került cseréptöredékek, kerámiatárgyak és más leletek helyét feltérképezték, és még a nyáron megkezdik a leletmentő ásásokat. a régészek feltevése szerint a második tiszai vizlépcső kijelölt területe gazdag régészeti anyagot rejt magában./mti/

--

bb 13. parketta - balatoni nádból

vid lk/ki

1964. július 23.

nagy lászló, badacsonyörsi nyugdíjas geológus-mérnök balatoni nádból készített parketta-lapokat. a nádtörmelékből, hazai gyantából és diatomaföldből készült parkettalap rendkívül jól vizsgázott. a különféle szilárdsági és ellenállási vizsgálatok azt mutatják, hogy a nádparketta sokkal jobb, mint a legkeményebb fából készült parketta lap. a törési vizsgálatok szerint a nádparketta háromszor erősebbnek bizonyult, mint a beton és kopásállósága hat-szorta jobb, mint a tölgyfáé. mindezekon kívül a legtöményebb sósav maróhatásának is ellenáll. a fűrészelhető és furnató nádparketta-lapok fele annyiba kerülnek, mint a fából készütek./mti/

8.55 /a

--

me

bb 11. technikai érdekességek a szegedi szabadtéri játékokon

vid hné szb fm

1964. július 23.

„diszletállítási csucs,,

a szegedi szabadtéri játékokon egy műsorban mutatják be bar-
tók: „a fából faragott királyfi,, című táncjátékát és honegger:
„johanna a máglyán,, című oratóriumát. „diszletállítási
csucs,, -nak lehetne elnevezni azt a félórás időt, amely alatt a
két mű színpadi emelvényrendszereit lebontja, illetve felállítja
a 30-tagú technikai gárda. mintegy 500 mázsa súlyú vas- és fa-
diszletet mozgatnak meg alig 30 perc alatt. az öt-hat méter magas
emelvényeket úgy építették, hogy akár 200 szereplő is mozoghat
rajtuk egyszerre. a súlyos, nagy teherbírásu vascsövázakat, fa-
utakat kerekeken gördítve lehet a helyükre állítani.

a szünetben nagy munka háru a villanyszerelőkre is. ok a
honegger darab diszletelemeibe épített több mint 300 villanyégőt
- amelyek a rejtett világítást szolgáltatják - és a husz mikrofont
kapcsolják be az elektromos hálózatba alig néhány perc alatt.

a megzabolázott ködgránát

johanna máglyahalálakor füstbe borul a színpad kétharmada.
johanna megdicsőül, a füst pedig elborítja ellenségeit, s azokat
is, akik közömbösen szemlélték a történetet. ez a technikai meg-
oldás sok gondot okozott a diszletezőknek. olyan anyagot kellett
találni, amely nagytömegű füstöt ad és semmiféle szempontból nem
káros. végül is katonai ködgránátot használnak erre a célra, ezt
azonban „megzabolázzák,,. füstjét a szegedi szalámigyártól kül-
csönözött generátor segítségével a máglya köré vont zárt csőrend-
szerbe vezetik, ahonnan csapokon keresztül, meghatározott időben
és meghatározott mennyiségben lehet a színpadra bocsátani.

világítási térképek

a szegedi szabadtéri játékokon blaskó jános a nézőtér közepén
levo ügyelősasztalától irányítja 31 világosító munkáját, akik kö-
zül néhányan négy-öt reflektort is kezelnek egyszerre. a fővilá-
gosító utasításai mikrofón és fejhallgató segítségével a 40-50
méterre levő tornyokhoz és a színpadi munkahelyekre egyaránt
eljutnak. az egyes produkciók minden mozzanatához füzetben előre
rögzítették azt, hogy a reflektorok kezelőinek mikor milyen fé-
nyeket, hová kell irányítaniuk. az idej bemutatók színpadképei-
hez 25 világosítási térkép készült, amelyeken szinte minden
négyzetméterre előre meghatározzák, hogy a rendezők kívánságának
megfelelően milyen fényeket kell használni. /mti/

-. -

9.00/a

- 8 -

me

bb 12. nemzetközi szinten a 120 literes lehel - megszűnnek a
mosógép motorhibái, korszerűsítik a villanytűzhelyeket - javult
az elektromos háztartási gépek minősége

i sl/sk-lm vg

1964. július 23.

a villamos háztartási gépek bővülő választéka mind több
munkát ad a minőséget vizsgáló magyar elektrotechnikai ellenőrző
intézetnek. az ellenőrzések számának növekedése ellenére azonban
mind kevesebb hibát találnak, tapasztalataik szerint az utóbbi
hónapokban lényegesen javult a villamos háztartási gépek minősége.
különösen a hűtőszekrények konstrukciója javult, a reklamációk
száma az új típusok megjelenése után körülbelül a tizedére csökkent.
a korszerű műanyagok alkalmazásával nagyot javult a hűtőszekrények
szigetelése, az ajtók tökéletesen zárnak, s az átalakítás után az
agregátok is kiválóan működnek. a 120 literes lehel műszaki
ból immár elért a nemzetközi szintet, s felveszi a versenyt a
legfejlettebb európai országok hűtőgépeivel.

megszűntek a mosógépmotorok hibái is. a motortekercsek le-
égésére most már a legritkább esetben érkezik panasz. szigetelés
szempontjából ugyancsak a legjobbak közé tartoznak a magyar gyárt-
mányú mosógépek, egyetlen hibájuk, hogy szükös a választék. a ha-
zánkban forgalomban levő forgótárcsás gépeken kívül rövidesen for-
galomba kerülnek a sokkal korszerűbb lengőlapátos, majd később a
forgódobos mosógépek is, amelyeknek befogadóképessége jóval nagyobb
és a gép a ruhát is jobban kíméli. hasonlóképpen szükséges a
centrifugák választékának bővítése is, itt azonban gyors eredmé-
nyekre nem lehet számítani. egyelőre sikernek tekinthető, hogy a
centrifugák motorjainak minősége is sokat javult, csupán a
motorok felerősítésével kapcsolatban hangzik el gyakran kifogás. a
tartólemezek ugyanis sokszor meglazulnak.

a közönség kívánságára a vénus porszívó teljesítményét, szívó
hatását növelték, a korszerűség követelményeinek megfelelően a gépe-
ket műanyagburkolattal látták el. az utóbbi megoldás azonban nem
vezetett sikerre. a burkolatok egy része már szállítás közben össze-
tört, így átmenetileg ismét fémháza helyezik a vénus porszívókat
mindaddig, amíg törhetetlen műanyagburkolatot nem sikerül kialakí-
tani. a padlókefélgépek körül most már semmiféle probléma nincs,
egyetlen korábbi hibáját, a gyenge szigetelést, teljesen biztonsá-
gos kettős szigeteléssel helyettesítették.

több a megoldásra váró feladat az elektromos tűzhelyek és
főzőlapok gyártásánál. az elektromos tűzhelynek a gázzal szemben
nagy hátránya, hogy nehezebben, lassabban melegszik át, ezért az
ipar új gyorsfűző típusokat alakít ki. a magyar elektrotechnikai
ellenőrző intézet már megkapta az új tűzhelyeknek és főzőlapoknak
első példányait, amelyeknek izzószálát már nem ágyazzák szigetelő
masszába, hanem vékony csőhiggyóban helyezik el, a főzőedény közvet-
lenül érintkezik az izzószálát körülvevő vékony fémcsővel és így
10-15 perccel előbb fölmelegszik, mint a hagyományos villanytűz-
helyeken. /mti/

-. -

9.20/a

- 9 -

me

bb 14. javul a porcelánáru ellátás a második félévben

1 kf/kf szb vg

1964. július 23.

a következő hónapokban a legfontosabb háztartási porcelánáruk mennyisége és választéka jelentősen növekszik, a belföldi üzemek például a tavalyinál több porcelán étkészlet gyártását vállalták, s ezenkívül 13 000 csehszlovák és ndk készlet is érkezik, az év végéig egyebek között mintegy kilencszázezer hazai gyártmányu fehér porcelántányér is üzletbe kerül, a mintás tányérokból a második félévben az eddiginél 30 százalékkal több áll a vásárlók rendelkezésére, s ezzel a mennyiséggel várhatóan már zavartalan ellátást biztosít a kereskedelem, a legmindennapibb használati cikkek a bögre, amelyet csak időnként lehetett kapni, hosszas huzavona után most már rendeződött a gyártása, s amennyiben az ipar teljesíti szállítási kötelezettségeit, az importtal együtt 1,7 millió bögrét hoznak forgalomba.

a feketekávé fogyasztás növekedésével együtt nőtt a kereslet a moka-készletek és csészék iránt, a hazai ipar mindössze 65 000 csészét és csésze-aljat ad ebben az évben, ezért a kereskedelem importtal igyekszik javítani az ellátást, kétszázezer csehszlovák és német csészét hoz forgalomba, ezenkívül a választék bővítésére az egyre divatosabb kerámia csészékből is nagyobb mennyiséget rendelt.

különösen vidéken keresett a bordástál, amelyből eddig nem volt elegendő, külföldről négyféle méretben, - fehér és mintás kivételben - rendeltek belőle, s szállításukat a következő hónapokban várják, egyebek között bulgáriából 175 000 bordás tál érkezik.

a porcelán edényeken kívül kelendők a dísz tárgyak, amelyek a modern lakásokban egyre inkább használati tárgyakká válnak, sokszázféle vázát, tálat, hamutartót, stb. készít nagy mennyiségben hazai iparunk, s importtal is gazdagítják a választékot, divatos, nagyméretű kőedény padlóvázák érkeznek az ndk-ból, s német falidíszeket is rendelt a kereskedelem, az év végéig mintegy 45-50 millió forint értékű külföldi, főleg modern kerámia dísz- és használati tárgyat hoznak forgalomba az üzletek. /mti/

.-.

bb 15. éjszaka permetezik a szabolcsi almáskerteket

vid ká/tr szb ká

1964. július 23.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságokban éjjel permetezik a téli almát termő kerteket, nehogy a napali, 30 fokon felüli hőségben megperzselődjék az érzékeny gyümölcs, a permetező brigádok több mint félezer nagyteljesítményű ködszóró géppel látják munkához, hogy a kedvező időjárásban gyorsan szaporodó levél- és pajzstetvek kártételét megakadályozzák, a híres jonathán alma már tyuktojás nagyságu, s minősége jobb a tavalyinál, szépséghibás gyümölcs alig található a fákon. /mti/

.-.

9.30/a

- 10 -

bb 16. a nagy hőségben öntözik a tokajhegyaljai szőlőket

vid hmé szb ká

1964. július 23.

a világhírű tokajhegyaljai borvidék egyik legszebb és legkoroszerűbb nagyüzemi tábláján, a tarcali állami gazdaság 300 holdas dísznőkői szőlőskertjében másodszor öntözik a tőkét, az első, tavaszi permetező locsolás után most, a nagy hőségben mintegy 50 milliméter csapadéknak megfelelő mennyiségű vizet vezettek a táblára, a vizet mesterséges tóban gyűjtik össze, majd a szőlőhegy tetején elhelyezett tartályba szivattyúzzák, s onnan földalatti csővezetéken juttatják a tőkékhez.

a másodszori öntözésre azért volt szükség, mert tokajhegyalján a szokásos csapadéknak eddig alig a fele hullott le, összesen az esőzés idején további 40 milliméternyi mesterséges csapadékot kap a szőlőskert. /mti/

.-.

bb 18. grábóci műkincsek kerültek szentendrére

vidid gk szb fm

1964. július 23.

tolna megye egyik legérdekesebb műemléke a több mint 200 éves grábóci szerb templom, ez hazánk egyetlen görögkeleti kolostori temploma, babics alekszej, a grábóci kolostor utolsó szerzetese több műkincset őriz még a ma már hívők nélküli templomban, az ereklyék közül a napokban három értékes ikont szállítottak szentendrére, ahol pravoszláv muzeumot rendeznek be. /mti/

.-.

bb 19. megszűnnek a sáros gyalogjárdák vas megye falvaiban

vid gk szb fm

1964. július 23.

vas megyében az idén mintegy 100 kilométernyi járda épül a falvakban, községfejlesztési alapból és társadalmi munkával, sártalanítják, a gyalogjárókat a községek lakói, több mint 200 000 forint értékű helyi anyagot használnak fel a munkák során, még az olyan kis községben is, mint szergény, négy kilométer hosszú járda készül el az idén, csepregen 6 000 négyzetméternyi járdát építenek, s jövőre a községnek mind a 34 utcájában jó ut lesz.

a járdaépítés része annak a nagyszabású munkának, amely megyeszerte folyik, s célja a községek csinosítása a felszabadulás 20. évfordulójára, községfejlesztési verseny is indult, s a járások, falvak vetélkednek: hol lesznek rendezetebbek az utcák, a terek, a házak, a majorok környéke, az iskolák és művelődési otthonok portája.

a hazafias népfront falusi szervezetei több ezer aktivistájukat mozgósították, különös gondot fordítanak a kiránduló- és fürdőhelyek, valamint a nemzetközi műut menti községek szépítésére. /mti/

.-.

9.40/a

- 11 -

bb 20. mintegy 900 himzésmintát ismer és használ fel sajátke-
szítésű kézimunkáin molnár józsef gimnáziumi tanár

vid gk szb fm

1964. július 23.

molnár józsef, a budapesti szilágyi erzsébet gimnázium magyar-
francia szakos tanára a népi szötteseiről nevezetes bodrogközi
karcsa községben tölti szabadságát, a 60 esztendő pedagógusnak a
tanítás mellett legnagyobb szenvedélye a néprajzkutatás, ezen
belül a népi himzés minták tanulmányozása. 1925 óta foglalkozik ez-
zel. azóta erdélyben, a rábaközben, a kiskunságban és szatmár me-
gyében mintegy 100 községt kerestett fel és csaknem 900 motívumot
gyűjtött. ezeket nemcsak lerajzolta, hanem maga is megtanult var-
ni és eddig 190 falvédőt, párnát, terítőt és abroszt himzett. a
különböző iskolák néprajz-szakköreiben számos diáklányt tanított
meg himezni az általa gyűjtött minták felhasználásával. az idő-
mester szabadsága alatt tanulmányozza a bodrogközi szötteket
és befejezi élete legnagyobb munkáját. fia részére egy 100 cm-
méter hosszú és 50 centiméter széles falvédőt készít: kendervá-
szonra himezi fekete fonállal a brassó környékén gyűjtött ugyne-
vezett erdélyi száz mintákat, a szarvas- és madárfigurákkal, va-
lamint különböző virágmotívumokkal sűrűn telehimzett terítőt már
több mint fél éve naponta 3-4 órát dolgozik és a népművészeti szem-
pontból is értékes munkát szeptemberre fejezi be. /mti/

--

bb 21. érdekes vizsgálat az ólom kénsav-állóságára

vid gg szb szf

1964. július 23.

köztudomású, hogy a kénsav maró hatásának csak kevés anyag
bírt ellenállni. legellenállóbb az ólom. a kénsavval működő üzemi
berendezések falát ezért legtöbbször ólommal bélelik, s így aka-
dályozzák meg a károkat. a tapasztalat szerint azonban az ipar
egyik területén az ólom nem áll ellent a kénsavnak. a fém gyorsan
tönkremegy a maró anyag támadása következtében. ez a jelenség
a vascsövek rozsdá- és oxidmentesítésénél játszódik le. ennél a
művelésnél kénsavban fürdöztetik a csöveket, hogy így marassák
le a korrozíós „terméket”, közben ólomvezetékeken át fűtik a
savas anyagot. a „szabály” szerint ezt a vezeték nem kezd-
hetné ki a sav. ám most mégis megtörtént.

a nehézszerkezet kutató intézet mérnökei hosszas vizsgálatok-
kal kiderítették az okát. megállapították, hogy a savas „fürdő-
be”, egy ugynevezett inhibitor anyagot is kevernek, amelynek az
a feladata, hogy megakadályozza a rozsdamentesítésen áteső vas-
anyagok oldódását. ez a inhibitor azonban benyomul az ólomcsö-
vek anyagába is, szétfeszíti a najszáltrepedéseket és ez később
töréshez vezet. az ólom tönkremenését tehát ez az anyag
okozza, pedig a szakemberek pontosan olyan „tüneteket”, észleltek,
mintha a kénsav pusztította volna el a féltett fém szerkezetet.

a veszprémi kutatóintézet szakértői most olyan inhibitorféle
alkalmazását javasolták, amely nem idézi elő az ólomra káros ké-
miai folyamat kialakulását. /mti/

9.50/- szb

--

-12-

me

bb 22. hétfői házak készülnek a szentendrei kocsigyárban

vid gö-lm ki

1964. július 23.

a szentendrei kocsigyárban az idén kezdték meg a varia-
elnevezésű hétfői házak sorozatgyártását. az izléses külsejű
házacskákat 17 négyzetméter alapterületen, a farost lemezekből
készített falelemekből, tetszés szerint, 15 féle formában állít-
hatják össze. a kétszobás, teraszos, mosdóval és főzőfülkével
felszerelt, hét fekvőhelyes házakat az igényeknek megfelelő
„méretben”, is megvásárolhatják.

az ügyes elrendezésű épület hirneve eljutott határainkon-
tulra is. nemrég küldték el a mintadarabokat angliába, ahol az
üzem szerelői ismertetik meg az érdeklődőkkel a nyaraló össze-
állításának különböző variációit. a szentendrei gyár eddig 150 hétfői há-
zat készítették. /mti/

--

bb 23. holdanként száz mázsa cukorrépa van már a borsodi földekben

vid hné-lm ká

1964. július 23.

borsod megyében határjárásan mérték fel, hogyan fejlődnek
a kapások. a cukorrépa-táblák vizsgálata során megállapították, hogy
a 13 község határára terjedő hagyományos taktaközi termőterületen kívül
igen jól sikerültek a cukorrépa-ültetések a mezőkövesdi és az edelényi
járásban is, ahol az idén természetesen először cukorrépa-üzemi
táblákon. a cukorrépa termőterülete borsod megyében egyébként 13 000
hold, kétezer holddal több, mint a korábbi években. az új termőterületen
már holdanként száz mázsa cukorrépa van a földben. /mti/

--

bb 24. tuzokcsibéket keltetnek és nevelnek dévaványán

vid hné-lm ká

1964. július 23.

a dévaványai vadásztársaság tagjai - zömében termelőszövet-
kezeti gazdák - nagy gondossággal védik területükön a természeti
értékeket. évek óta kísérleteznek azzal, hogy mesterségesen keltessék
ki és neveljék fel a tuzokcsibéket. a sztyeppei madár ugyanis a
szabadban költ, s a mezőgazdasági termelés gépesítésével egyre több
veszély fenyegeti tojásait, kicsinyeit. a dévaványaiak a tavasszal
összegyűjtötték vadrezervátumukban a tuzoktojásokat, ezekből huszat
a budapesti állatkertnek ajándékoztak, 17-et pedig kikeltettek. a
mult évek tapasztalatait hasznosítva, s az állatkert szakembereinek
tanácsait megfogadva, sikerült az érzékeny tuzokcsibéket felne-
velni. /mti/

--

me

10.00/a

- 13 -

bb 26. eredeti habán-csempék kerültek elő a sárospataki Rákóczi-vár ásatásainál

vid tm szb fm

1964. július 23.

a sárospataki Rákóczi-várban molnár vera régész irányításával az idén tovább folytatják az ásatásokat, az olaszbástya és a vöröstorony közötti részen nemrégiben nagymennyiségű színes török falburkoló és figurákkal díszített kályhacsempe-töredék került elő, az előbbi Rákóczi György hozatta Konstantinápolyból, az utóbbi pedig már patakon készítették az odatelepült habánok, a habánok az ellenreformáció idején észak-olaszországból vándoroltak sárospatakra, ahol rövid idő alatt magasszínvonalú virágzó ipart létesítettek, zöld, kék, sárga, fehér és lilás színű csempéket angyalfejek, süllyedők, arab minták díszítik, a fennmaradt okiratok és rajzok alapján az értékes habán-csempe töredékekből most egy kályhát rekonstruálnak és azt a vár egyik szobájában helyezik el, a töredéket pedig kiállításon mutatják be a közönségnek, az ásatások során megtalálták a felrobbantott toronyszobák egyik ablakának reneszansz díszítésű kőkeret-töredékét, a kőkereten levő latin felirat alapján feltételezhető, hogy a reneszansz ablakkeretet perényi Péter készítette. /mti/

..-

bb 27. száz munkásmozgalmi dokumentum az 1914-1945 közötti időből - a pécsi Leővey Leánygimnázium gyűjtése felszabadulásunk 20. évfordulójára

vid gk szb fm

1964. július 23.

a pécsi Leővey Klára Leánygimnázium tanulói gyűjtik a munkásmozgalmi dokumentumokat, amelyekből kiállítást rendeznek felszabadulásunk 20. évfordulója tiszteletére, a diákok a családi „irattárakból”, a padlások megsárgult könyvei közül eddig mintegy száz munkásmozgalmi dokumentumot, emléktárgyat vittek be az iskolába, köztük van egy 1914-ben készült nanglemez, amelyre a budapesti munkásdilettant a „fel szocialisták”, című dalt énekelte, az 1919-es magyar tanácsköztársaság időszakából a közoktatásügyi népbiztosság számos kiadványát szerezték meg, köztük Leninnek „a polgári demokrácia és a proletárdiktatura”, című tanulmányát, amely a kommunista internacionálé elvi állásfoglalását rögzíti a polgári demokrácia és a proletárdiktatura kérdésében, valamint „a rabszolgaországok országa”, címmel kiadott marxista propagandafüzetet és a „falunépe, proletártestvérek!”, címmel megjelent termelési felhívását, a szocialista jogászszövetség hivatalos lapjának, a „proletárjog”, -nak minden száma, a „tanácsköztársaság”, címmel megjelent hivatalos közlöny, a „vörös újság”, s a „népszava”, 1919-es példányai is megtalálhatók a gyűjteményben, ezenkívül az est, a reggeli hírek, számai és a vörös hadseregbe mozgósító plakátok gazdagítják a gyűjteményt, ezeket egészítik ki a horthy-korszakban kiadott, továbbá a második világháború alatt terjesztett dokumentumok, köztük a szövetséges repülő „légi híradó”, ja és más röpcédulák, majd a felszabadulás utáni első időszakban a belső reakció ellen harcoló „szabad nép”, számainak külön le-nyomatai. /mti/

..-

m
10.07/a

- 14 -

bb 28. törpevizmű épül dunavecscsén

vid tm-lm fm

1964. július 23.

dunavecscsén törpevizművet építenek a községfejlesztési alapról, a járási székhely minden utcáját érintő vízvezeték-hálózat egy része már az idén elkészül, a helybeliek nagyarányú társadalmi munkát végeznek a vízműépítésnél, jelenleg a vízvezeték-csővek árkait ássák, s fedik be, ezt a munkát az idén hat kilométeres szakaszon végzik el. /mti/

..-

bb 29. eredményes ásatások a karcsai körtemplomnál

vid lk-lm ki

1964. július 23.

északmagyarország egyik legrégebbi műemléke a karcsai körtemplom, a 11-12. századból származó, fülkékkel tagolt körtemplom - amely az 1240-es években négyszögletes hajóval bővült - építéstörténetéről eddig keveset tudtak.

a hazánkban szinte egyedülálló körtemplom építéstörténetének tisztázására az idén ásatások kezdődtek, molnár vera, a sárospataki Rákóczi vár régészének irányításával a körtemplom bejáratának két oldalán igen erős pillér alapfalakat találtak a földben, ebből arra következtetnek, hogy közvetlen a tatárjárás előtti években itt egy háromhajós templom kialakítását kezdték meg, de az országot pusztító háború miatt nem építették tovább, az ásatások során a templom déli külső oldalán egy négyszögletes középkori csontmaradványok bukkantak, amelyben hajdan a temetőből kikerült csontmaradványokat helyezték el, a körtemplom belsejében az egykori földesuri családok sírjait fedezték fel, ezekben néhány párta-maradványt és egy, a 16-17. századból fennmaradt, használható állapotban levő barna brokátszoknyát is találtak, ezeket restaurálásra felküldték a nemzeti múzeumba. /mti/

..-

bb 35. hatszáz miskolci egyetemista nyári üdülőtáborban

vid gg-lm fm

1964. július 23.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem diákjai - a kisközségi bizottság támogatásával - balatonföldváron sátoztáborban létesítettek, a kellemes helyen az egyetem fiataljainak már a második csoportja üdül, a nyári szünidő végéig tiznapos váltással mintegy négyszázan vesznek ki részüket a balaton-parti üdülés örömeiből, ezenkívül az ország különböző helyein, mint például Nógrádverőcén, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kácsi-fürdőn kisközségi ifjúsági táborok is működnek majd, amelyekben több mint kétszáz egyetemista készül fel az ifjúsági szervezet új tanévben végzendő munkájára. /mti/

..-

10.20/a

- 15 -

me

bb 30. gépkocsiraktár dunaujvárosi csillagkeretből

vid lk szb ki

1964. július 23.

a dunai vasmű lemezfeldolgozó gyáregysége a gyakorlatban bevált csillagkeretes raktárak készítésére újabb nagy megrendelést kapott. a csillagkeretnek ugyanis az a nagy előnye, hogy elemei, tartóoszlopai és tetőszerkezete egyaránt hajlított szelvényekből készülnek. így a szokásos vasszerkezetekhez képest kevesebb anyagot igényel. a merkur autónagykereskedelmi vállalat részére a vasmű most huszonnégyezer négyzetméter alapterülethez raktár-vasszerkezetet gyárt. a raktárakat a csepeli szabadkikötőben állítják fel. ezekben a fedett vasszerkezetű raktárakban tárolják majd a külföldről behozott gépkocsikat. /mti/

--

bb 31. megkezdődött a silózás - komplex gépesítéssel tartósítják be a zöldsztakarmányt bács megyében

vid ká/tr szb ká

1964. július 23.

ezekben a hetekben az aratáson kívül a siló-növények betakarítása jelenti a legnagyobb munkát bács megye állami gazdaságaiban, termelőszövetkezeteiben. az idén csaknem 35 000, nagyrészt fővetésű silókukoricát és nagymennyiségű másodvetésű növényt kell időben betakarítani és tartósítani. a csapadékos időjárás kedvezett a silónövényeknek, frissen zöldellnek, magasra nőttek, s egy-egy kukoricaszáron két-három cső fejlődött. az állami gazdaságokban mintegy 12 000 vagon aprított zöldsztakarmányra számítanak, a termelőszövetkezeti gazdaságokban pedig ennek a mennyiségnek majdnem a háromszorosát tartósítják. a napokban a szokottnál korábban megkezdődött a silónövények betakarítása, sőt a bajai járás közös gazdaságaiban már befejezték a borsós napraforgó „konzerválását”, az állami gazdaságokban és néhány tszben vágják a fővetésű silókukoricát. a betakarítást majdnem mindenütt komplex gépesítéssel oldják meg. a közös gazdaságokban 347 silóbetakarító kombájn dolgozik, s a felaprított zöldsztakarmány szállításához ötszáz pótkocsis vontatót használnak. a silót mindenütt földfeletti kazlakban, az állattenyésztési központokban tárolják. egy-egy helyen 100-200 vagon szecsckázott zöldsztakarmányt halmoznak fel. /mti/

--

10.25/a

- 16 -

bb 32. naponta 200 vagon kajszibarackot szednek le a kiskunságban

vid ká/tr szb ká

1964. július 23.

a perzselő melegben gyorsan érik a kajszibarack a kiskunságban. naponta 200 vagonnyit szednek le. eddig már ötszáz vagonnal érkezett a felvásárló telepekre, ahonnan az ország legkülönbözőbb területeire és külföldre irányítják a friss gyümölcsöt. londonba repülőgép viszi a kiskunság hírességét. a zamatos rakományal ezen a héten háromszor fordul a gyümölcscszállító gép. ezenkívül hűtőkocsikban, vagonokban hét országba szállítják a kései rózsát. e héten tetőzik a felhozatal: szombatig 400 vagon barack felvásárlására számít a kereskedelem. /mti/

--

bb 33. uttörőházat kapnak a nagykanizsai fiatalok

vid sk szb fm

1964. július 23.

mintegy 10 000 iskoláskorú fiatal él nagykanizsán. az egész városban azonban nincs egyetlen olyan épület sem, ahol a fiatalok elsősorban iskolai szakköri foglalkozásokat és más összejöveteleket tarthatnának. a városi kizs-bizottság kezdeményezésére két éven belül lehetőséget teremtenek arra, hogy a város fiataljai kulturált körülmények között végezhesék a szakköri munkákat, tanulhassanak és szórakozhassanak. több mint hatmillió forintos költséggel uttörőházat építenek a városban. az épületben 25-30 szakkör dolgozhat majd egyidőben, ezenkívül több klubszoba és 300 személyes színházterem is lesz az épületben. az uttörőházat 1966-ban vehetik birtokukba a város fiataljai. /mti/

--

bb 34. ezer népitáncos készül a kecskeméti szüreti napokra

vid gk szb fm

1964. július 23.

a nyáron sem pihennek a bács megyei népitáncosok. a megye legjobb táncsoportjai új műsorokkal, szólótáncokkal és táncjátékokkal készülnek az őszi nagyszabású kecskeméti szüreti napokra, amelyeket a megyei idegenforgalmi hivatal az idén rendez meg másodszor a „hírös városban”, az együttesek a saját vidékeiken gyűjtött hagyományos táncokkal, dalokkal mutatkoznak majd be. többek között ott lesznek a seregszemlén a híres kalocsa környéki népi táncosok és a bácskai nemzetiségi együttesek is. összesen mintegy ezer ifjú népitáncos lép majd színpadra az idei szüreti napokon. a táncfesztivál egyben a duna-tisza köze színpompás népviseleti bemutatója is lesz. /mti/

--

10.30/a

- 17 -

bb 36. továbbfejlesztették a bányász hűségjutalom rendszerét - egységes utasítás a gyorsabb ügyintézésre, a vitás kérdések megnyugtató rendezésére

i szf/hné szb vg

1964. július 23.

csaknem 15 éve már, hogy hazánkban hűségjutalmat fizetnek a bányászoknak. a kormány 1958-ban újabb rendelkezéssel fejlesztette tovább a hűségjutalom rendszerét.

ilyen előzmények után a központi népi ellenőrzési bizottság vagy megvizsgálta, hogyan hajtják végre a hűségjutalom kifizetésére vonatkozó határozatokat. a vizsgálat úgy találta, hogy a rendelkezéseket megtartják, ennek eredményeként a nehéz és veszélyes bányamunka jutalmazásának ez a rendszere bevált, s hozzájárult, hogy a bányákban jól képzett, állandó törzsgárdák alakuljanak ki, amelyre a népgazdaság, mint erős termelő bázisra, mindig támaszkodhat. felfedte azonban a kneb vizsgálata az eddigi rendelkezések hézagait is, amelyek gyakran vitára adtak alkalmat a jutalmak kifizetésénél. a vitákat a bányászati trösztök, vállalatok eddig többnyire saját hatáskörükben, egymástól eltérő módon igyekeztek elsimítani, nem mindig sikerrel. ezért a nehézipari minisztérium a bányász szakszervezettel, valamint a bauxitbányászokat tömörítő vegyipari szakszervezettel egyetértésben, a kneb vizsgálatának tapasztalatai alapján most új utasítást adott ki a hűségjutalomról. az új jogszabály összefoglalja az eddigi rendelkezéseket, kiegészíti, egyértelművé teszi ott, ahol eddig vitára adtak alkalmat. egyszerűsíti továbbá a hűségjutalmak ügyintézését, amennyiben a minisztériumi jogkörök nagyrészt a tröszti és vállalati igazgatókra ruházza át. ezzel megkönnyíti a dolgozók helyzetét, mert panaszait munkahelyükön, rövid idő alatt orvosolják. sok vitára adott például alkalmat a múltban a műszakmulasztás utólagos igazolása. eddig csak közvetlenül a jutalom bányásznap ki-fizetésekor tudta meg a dolgozó, hogy igazolatlan mulasztásai miatt az ide vonatkozó rendelkezések értelmében kizárták a jutalomból, s az utólagos igazolás sok huzavonával járt. az új utasítás szerint a műszakmulasztás igazolását már évközben elintézik, hogy az igazolás hiánya a kifizetésekor ne legyen a jutalomból kizáró ok. megnyugtatóan rendezi az utasítás azoknak a felszíni dolgozóknak eddig sok vitára alkalmat adó hűségjutalmi kategorizálását is, akik munkaidejük egy részét földalatti munkával töltik.

az utasítás különben a hűségjutalmaknak szolgálati idő és az évi bér bizonyos százaléka szerinti rendszerét az eddigi rendelkezések szerint állapítja meg. /mti/

--

10.35/a

- 18 -

me

bb 37. ötvennégy őszibarack fajta az alföld vidékére

vid ká/tr-lm la

1964. július 23.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet ceglédi gyümölcsstermesztési osztályának kutatói évek óta keresik azokat az őszibarack fajtákat, amelyek jól bírják a szélsőséges alföldi viszonyokat, fagyállóak és szárazságtűrőek, ugyanakkor a mostoha körülmények között is egyenletes termést hoznak. erre a célra összegyűjtötték a hazaiakon kívül európa legismertebb fajtáit, s jelenleg 460 őszibarackfajta alkalmazkodó képességét, terméshozamát figyelik, értékelik. a gyűjteményből 54-et jelöltek ki további szaporításra. valamennyi - több éves megfigyelés szerint - elviseli a hideget, szépen diszlik a laza szerkezetű homoktalajon is, s minden évben termést ad. van közöttük sárgahusu, sima és hamvas héju, de valamennyi zamatos, izes. a fajták egymást követve érnek, így megoldható az őszibarack folyamatos termesztése. az 54 fajta elszaporítását megkezdték, s az ősszel már félmillió facsemette adnak át az alföldi gyümölcsstermelő nagyüzemeknek. /mti/

--

bb 38. pályázat rövidfilm-forgatókönyvre

vid gk-lm fm

1964. július 23.

a bács-kiskun megyei tanács művelődésügyi osztálya pályázatot hirdetett az ifjúság problémáival foglalkozó, körülbelül 20 perces kisfilm megírására. a forgatókönyv alaprajza a helyes és a helytelen uton járó fiatalok életének bemutatása. a forgatókönyv követheti a játékfilm stílusát, de felépítheti a cselekményt a dokumentációs módszerre is. a pályaműveket augusztus 20-ig lehet beküldeni a megyei tanács művelődésügyi osztályára. a három legjobbat jutalmazzák. /mti/

--

bb 39. fock jenő bécsbe utazott

k vig/lk-lm hk

1964. július 23.

dr. bruno pittermann osztrák alkancellár meghívására fock jenő, a minisztertanács elnökhelyettese és családja csütörtökön reggel néhánynapos látogatásra bécsbe utazott. bucszutasukra a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér lajos, a kormány elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, rónai rudolf, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. a bucszutatáson jelen volt az osztrák követség ideiglenes ügyvivője is. /mti/

--

10.55/a

- 19 -

me

bb 40. hazaérkezett bulgáriából a néphadsereg művészegyüttese

t vt/tm-lm nk

1964. július 23.

tizenhétnapos bulgáriai turnéjáról csütörtökön reggel visszaérkezett budapestre a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese. Szalai Ervin alezredes, az együttes parancsnoka elmondotta, hogy a magyar katonaművészek több mint háromezer kilométert utaztak és vendégszereplésük során 11 előadást tartottak, a csaknem két és félórás műsort, amelyben helyet kaptak katonai és népdalok, kórusművek, táncszámok, - mintegy 35 000-an nézték meg az együttes műsorát a bolgár közönség valamennyi fellépés alkalmával nagy tetszéssel fogadta. Különösen kiemelkedő sikerük volt a népi-táncoknak, és a katonai-témájú táncjátékoknak, minden előadáson vastapsal köszöntötték a népi-zenekar számait és a műsorzáró „barátság”

a bolgár dolgozókkal és katonákkal történt közvetlen találkozás tovább erősítették a két ország népeinek és hadseregeinek barátságát. - fejezte be nyilatkozatát a parancsnok. /mti/

bb. 41. megérkezett a japán szocialista párt küldöttsége

gk/a/cz

1964. július 22.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására csütörtökön hazánkba érkezett a japán szocialista párt küldöttsége Tomomi Naritának, a japán szocialista párt főtitkárának vezetésével.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent nyers rezső, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának pottagja, a központi bizottság titkára, puja frigyés, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának osztályvezetője, vas-witteg miklós, az országgyűlés külügyi bizottságának tagja, a szot alelnöke és Szarka Károly külügyminiszter-helyettes. /mti/

12.05/a

- 20 -

bb. 42. októberig 165 000 televízió kerül forgalomba újabb kedvezmények a részlet akcióban - a kereskedelem felkészült a tokiói olimpiára

i/kf/kf/a/vg

1964. július 23.

a kereskedelem lelkiismeretes^{-en} felkészült a tokiói olimpiára: nem szeretné ugyanis, hogy az üzleteket hibáztassa az, aki nem tudja saját készülékén nézni a nagy nemzetközi sporttalálkozó eseményeit. a közönségnek van még elég ideje az olimpiáig, s ez egyelőre a forgalomban is megmutatkozik. jollehet az elmúlt három hónapban ezerötszázal több készüléket adtak el, mint a múlt év 2. negyedében, a televízió vásárlásban jelenleg holt-szezon van. a vásárlási lázat augusztusban, a csúcsgyűlést pedig szeptemberben, október elején várják az üzletek.

az olimpiai kilátások - már ami a televíziót illeti kedvezőbbek, mint négy évvel ezelőtt voltak. a római olimpia idején ugyanis nem tudták kielégíteni az igényeket, az idén pedig a legerősebb rohamokkal számolva is elegendő készülék lesz az üzletekben. az olimpia kezdetéig, illetve októberig összesen 165 000 televíziót - az 505-öst, az 611-est, alba regiát, carment és kékest - hoznak forgalomba. az öt típus közül négyet az eddiginél jóval kedvezőbb feltételekkel részletre árusítanak. eddig ugyanis csak a carmen televízió árának törlesztési ideje volt 18 hónap, most egységesen mind a négy típusé. ezenkívül csaknem a felére csökkentették az előlegként lefizetendő összeget. a carmen és a kékes készülékre mindössze 500 forint, az alba regiára és az az 611-esre pedig 1 000 forint előleget kell adni, a fennmaradó összeg másfél év alatt törleszthető.

ezenek kívül a kereskedelem a közönségnek tartogat még néhány érdekességet, meglepetést, amelyeket az augusztusi televízió hónapban hoznak nyilvánosságra. /mti/

bb. 46. halászcsárda nyílt szombathelyen

vid/lk/a/cz

1964. július 23.

a „halas”, vizektől távolos szombathelyen, a rumi uton, megnyílt a város első halászcsárdája, amelyben balatoni halakból készítik az izes sülteket, halászlevet. a csárda érdekessége, hogy a halászlevet bognácsban szolgálják fel, alatta pasztilla ég, s így az asztalon is a kívánt hőmérsékleten tartható a jóízű étel. /mti/

12.35/a

- 21 -

bb. 44. pótolták a vízbetörés miatt keletkezett hiányt a dorogi bányászok - 25 000 tonna szén terven felül

vid/lk/a/cz

1964. július 23.

a dorogi szénmedencében az idén két vízbetörés is akadályozta a folyamatos termelést. különösen az ebszőnybányai vízbetörés érintette érzékenyen a tröszt termelését, mert itt egy napi 30 vagon teljesítményű mező került víz alá. a szénmedence bányáinak dolgozói azonban vállalták, hogy pótolják a vízbetörések miatti kieséseket. mindenütt fokozták a szén gépi felrakását, több helyen bevezették az ugynevezett torlasztásos rakodási módszert, az ilyen technológiával dolgozó brigádoknál 10 százalékkal növekedett a teljesítmény. javult a termelékenység a munkaerők észszerű átcsoportosításával is. a hétköznapi terveket rendszeresen túlteljesítették, s így jelentősen csökkentették a vasárnapi műszakok számát.

a brigádok szorgalmának, versenyének és a különböző műszaki intézkedéseknek eredményeként pótolták a vízbetörés miatti kieséseket, sőt az év eleje óta 25 000 tonnával több szenet küldtek felszínre, mint amennyi az előirányzatuk volt. munkájuk értékét emeli, hogy ez a többlet a termelékenység növeléséből származik. tröszti szinten három százalékkal teljesítették túl az előírt termelékenységet. a szén fűtőértéke is jobb a tervezettnél. /mti/

--

bb. 47. az egészségesek is strandot kaptak a reumások ,, mekkájában,, -hidegvizes medence harkányban

vid/lk/a/ki

1964. július 23.

a délbaranyai harkányt, amelyet gyógyvize miatt a reumások mekkájának neveznek, eddig jobbára csak mozgásszervi betegségekben szenvedők kerestek fel. csütörtöktől az egészségesek is látogathatják harkányt. a fürdő hatalmas parkjában ugyanis 25x50 méteres hidegvizes medencét adtak át. ez a medence sportrendezvények lebonyolítására is alkalmas. töltésére tíz új kutat fúrtak, s ezek hozamából a jövőben hűthetik a melegvizes medencéket is. harkánynak ez a negyedik szabadtéri fürdője. /mti/

--

12.50/a

- 22 -

KE

bb 43. aratási zárójelentés a budapesti termelőszövetkezetekből: rekordidő alatt takarították be 3800 hold termését - augusztus 10-re végeznek a csépléssel is, 265 holdon már zöldell a másodikvetés

i cs/gk-lm ká

1964. július 23.

a főváros külső kerületeiben az utolsó 60 hold rozst is levágták, s csütörtökön délután megszűnt a kombájnok döngése. a termelőszövetkezeti gabonatóblák termése - a buza, a rozs, az őszi árpa és a tavaszi árpa - mindenütt kombájnszerűkre vagy már magtárakba került, illetve keresztekben, asztagokban várja a cséplőgépeket.

a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a nagybudapesti gépállomás és a fővárosi termelőszövetkezetek aratóbrigádjai a múlt évihez képest jó tíz nappal korábban, rekordidő alatt végeztek az aratással. a buzatermést 100 százalékbán, az őszi árpát 70, a rozst 60, a tavaszi árpát 85 százalékbán kombájnok takarították be, a kézzel aratott terület alig 500 hold volt. a kalászos vetésterületnek 3 százaléka természetű zab egyötödét szintén betakarították, a többi még éretlen.

a szalmahuzással 80 százaléknál tartanak. a felszabadult tarlókon 25 traktor szánt nagyrészt két műszakban. eddig 1770 hold tarlót műveltek meg, s ebből csaknem félezer hold a nyári mélyszántás. a 265 hold korai szántásba vetett másodnövények szépen ki keltek és erőteljes fejlődésnek indultak. a szalma letakarításánál 40, a tarló elmunkálásánál 30 százalékos előny mutatkozik a múlt évi teljesítéshez képest. szerte a szövetkezeti gazdaságokban megkezdtek a cséplést, s a szakemberek számítása szerint augusztus 10-ig be is fejezik.

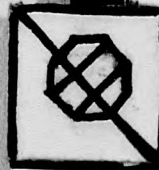
a budapesti termelőszövetkezetekben felszabadult kombájnok közül ötöt máris a gödöllői járás segítségére szoruló termelőszövetkezeteibe irányították át, s még további gépeket küldenek. több gépállomási arató-cséplőgéppel termelőszövetkezeti tagok: kombájnvezetők és segédvezetők is átvonultak a szomszéd járásba. /mti/

--

12.55/a

- 23 -

KE

bb. 25. több válás, kevesebb lakásper - csökken a társadalmi tulajdon elleni büncselekmények száma - dr. patkós Lajosnak, a fővárosi bíróság elnökének nyilatkozata

i bc/gk/zs/e nk

1964. július 23.

hogyan alakult a budapesti bíróságok első félévi ügyforgalma, milyen tanulságok szűrhetők le a bírósági „krónikából”, - ezzel a kérdéssel fordult dr. patkós Lajoshoz, a fővárosi bíróság elnökéhez dr. Baczony László, az mti munkatársa.

dr. patkós Lajos elmondotta: a fővárosi bírósághoz és a budapesti kerületi bíróságokhoz az év első felében - az utóbbi évek átlagának megfelelően - több mint 40 000 ügy érkezett, ezek kétharmad része polgári, egyharmad része pedig büntető ügy volt. ahogy az idei első félév adatai is tanúsítják, a polgári ügyek száma már esztendőnk óta nagyjából azonos szinten van, a büntető ügyek száma pedig az utóbbi évekhez képest kismértékben emelkedett.

- ami e két fő kategórián belüli megoszlást illeti, a polgári ügyek elég tekintélyes részét teszik ki a házassági bontóperek - folytatta a fővárosi bíróság elnöke. - 1964 első felében csaknem 5 000 válópert indítottak Budapesten, s ez valamivel meghaladja a korábbi évek átlagát. tapasztalataink szerint régebben túlnyomó részben a férfiak kérték a házasság felbontását addig ma többségben - az esetek 53 százalékában - a nők kezdeményezik a válópert. ebben többek között szerepet játszik, hogy a nők gazdasági helyzete megváltozott, s társadalmilag sokkal önállóbbak, mint akár egy évtizeddel ezelőtt is voltak.

- a bíróságok arra törekcsenek, hogy a kereset benyújtása után békítő tárgyalásokon helyreállítsák a felborult házasság egyensúlyát. ez az esetek nem jelentéktelen részében sikerül is. a házasság felbontása iránti kereset beadása után a felek mintegy 25 százaléka a békítés eredményeképpen visszaállítja a házassági életközösséget. még mindig sok esetben kerül azonban sor érdemi tárgyalásra és a házasság felbontására, mert - tapasztalataink szerint - változatlanul sok a nem kellően meggondolt, tulságosan fiatal korban kötött házasság.

- a felbontott házasságok nagy számából következően elgondozhatóan sok a gyermekelhelyezési per is, bár ezen a téren az előző évekhez viszonyítva jelentős csökkenés mutatkozik. ez év első felében csaknem 3800 esetben indult per a gyermekek elhelyezése miatt. sajnos nem ritka, hogy a volt házastársak egymás elleni harcukban fegyverül akarják felhasználni a gyermeket. sok a gyermektartás-díjak megállapításával kapcsolatos vita is.

/folyt.köv./
13.00/a

- 24 -

bb. 25. /több válás...1.folyt./e

a bíróságok a gyermekelhelyezési és tartási perekben arra törekcsenek, hogy elsősorban a gyermek érdekét tartsák szem előtt. itt nem csupán arról van szó, hogy a gyermekről anyagi vonatkozásban gondoskodni kell, hanem arról is: ha már elkerülhetetlenül szükségessé vált a házasság felbontása, akkor is meg kell maradnia az emberi kapcsolatoknak a gyermek és a szülők között. egyébként itt szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy nemcsak az az elvált szülő felelős a gyermek neveléséért, jövőjéért, akinek odaitélték, hanem erkölcsileg felelős a másik fél is, és ez alól a felelősség alól nem mentesít a tartásdíj fizetése. a tartásdíj összegének megállapításánál bíróságaink igyekeznek egyességet létrehozni a szülők között, mert sokkal helyesebb, ha az illető szülő önként vállalja a megfelelő tartásdíjat, mint ha erre bírói ítélet kényszerítené.

- közismert, hogy a lakásprobléma még mindig sok gondot okoz a fővárosban. a lakáskiürítési perek száma ennek ellenére jelentősen, az öt évvel ezelőttihez képest felére csökkent. említést érdemel, hogy az első félévben már csaknem 250 olyan ügy érkezett a budapesti bíróságokhoz, amelyekben a személyi tulajdonban lévő lakás tulajdonosa - cserelakás felajánlása mellett - élt felmondási jogával a lakóval szemben. változatlanul magas viszont a lakással kapcsolatos egyéb perek száma. a legtöbb pereskedő azért fordul hozzánk, mert társbérletjével nem tud kijönni, albérletjével szemben vannak fenntartásai, illetve a főbérletől nem kapja meg mindazt, ami a lakás használatával kapcsolatban megilletné.

- örvendetes, hogy a nyugdíjpererek száma az öt év előttihez viszonyítva felére csökkent. ma már egyre többen rendelkeznek a nyugdíj megállapításához szükséges minimális 10 év szolgálati idővel, s így egyre kevesebben fordulnak ilyen ügyekben a bíróságokhoz.

- a korábbi időszakhoz képest kismértékben csökkent a munkaügyi perek száma is. a fegyelmi határozatok ellen a két legsúlyosabb büntetés kiszabása - az azonnali hatályu elbocsátás és az alacsonyabb munkakörbe helyezés - esetén van helye bírósági jogorvoslatnak. ezek az ügyek a munkaügyi pereknek elenyésző kis százalékát teszik ki, hiszen az év első hat hónapjában elbocsátás miatt mindössze 179, alacsonyabb munkakörbe helyezés miatt pedig 50 esetben indított pert az érintett dolgozó. a munkaügyi perek nagy része a leltárhiánnyal, a dolgozók anyagi felelősségével és különböző munkabér-igényekkel kapcsolatos.

13.07-/a

- 25 -

bb. 25. /több válás...2.folyt./e

- a bíróságok elé került bűnügyek tükrében is megállapítható, hogy a főváros közbiztonsági helyzete szilárd, figyelemre méltó azonban, hogy míg egyes kategóriákban jelentékeny a csökkenés, addig más természetű bűncselekményeknél kisebb mértékű emelkedés mutatkozik. az utóbbiak közé tartoznak például az élet, a testi épség elleni támadások, a különféle erőszakos cselekmények, a garázdaság, bár az emelkedés csupán néhány esetet jelent /az élet elleni támadásnál és e bűncselekmény kíséreténél például mindössze tizenkettőt, ami egy kétmilliós világvárosban feltétlenül alacsony szám/, a jelenség mégis figyelmet érdemel. meg kell jegyezni, hogy az ilyen bűncselekmények indítékai az utóbbi években észrevehetően megváltoztak. korábban az esetek nagy részében a nyereségvágy volt az indíték, ma a lakás megszerzése, a szerelemfáltás, a házastársak közötti elmérgesedett viszály és bosszu, valamint a - nagyrészt italoosan elkövetett - bicskázás, szürkálás, sajnálatos, hogy a bűncselekmények elkövetőinek sorában még mindig elég gyakran találni fiatalokat; duhajkodnak, zavarják a közrendet, gépkocsikat törnek fel, erőszakoskodnak a járókelőkkel, stb. ezek az esetek főleg egyes külső kerületekben fordultak elő.

- a társadalmi tulajdon elleni bűncselekményeknél öröndes változás tapasztalható: az öt évvel ezelőtti helyzethez képest csaknem husz százalékkal kevesebb ilyen ügy került a budapesti bíróságok elé, ma már elenyésző azoknak a súlyosabb természetű ügyeknek a száma, amelyeknek elkövetői különösen nagy kárt okoznak a társadalmi tulajdonban, a csökkenés természetesen nem jelenti azt, hogy az e téren elért eredményekkel elégedettek lehetünk, a bíróságok előtt lezajlott perek azt mutatják, hogy még mindig sok a felelőtlenség, a hanyagság, a lazaság, ami olykor szinte tálcán kínálja a lehetőséget a társadalmi vagyon megkárosítására: nem ügyelnek megfelelően értékes anyagokra, munkaeszközökre, nem gondoskodnak a megfelelő tárolásról, az ellenőrzés további javításával, szigorításával - mint megelőző intézkedéssel - minden bizonnyal további javulást lehet elérni.

- az állampolgárok javai elleni bűntettek, a lopás, a csalás, a sikkasztás különféle formáinál körülbelül azonos a helyzet a korábbival. sajnos, még mindig magas az ugynevezett magánvádas ügyek száma; becsületsértés, rágalmozás, könnyű testi sértés miatt 1964 első félévében a főváros kerületi bíróságai több mint 5500 ügyben jártak el, az ilyen ügyeknél a bíróságok tevékenysége elsősorban arra irányul, hogy kibékítse a feleket, s a rágalmozó, a becsületsértő bocsánatot kérjen. ez az esetek nagy részében, mintegy kétharmadában, a békéltetés során meg is történik, s ilyenkor az ügyben érdemleges tárgyalásra nem kerül sor. a magánvádas ügyek tapasztalatai arra utalnak, hogy a társadalmi együttélés szabályainak megsértésével kapcsolatos viták, nézeteltérések elsimitásában nagyon sokat segíthetnek a lakóbizottságok, a szakszervezetek és a többi tömegszervezetek, s jelentősen hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az emberekben erősödjék egymás megbecsülése, tisztelete. /mti/

13.20/a

- 26 -

bb 45. megkezdődtek a nagyarányú földmunkák a visontai külszini bányánál

vid lk szb ki

1964. július 23.

uj szakaszához érkezett a külszini szénbánya nyitási munkája visontán. csütörtökön délelőtt elindultak a síneken mozgó géppárosok és megkezdtek az első nyitóárok építését.

a szakemberek megállapítása szerint a visonta 1. elnevezésű külszini bánya körülbelül 96 millió tonna szenet rejt és a 8-12 méter vastag szénvagyont 15 métertől 45 méter vastagságig terjedő földréteg takarja. ennek a földrétegnek az eltávolításával lehet majd megkezdeni a hatalmas szénvagyont kitermelését. a most megkezdődött nagyarányú földmunkával egy 800 méter széles szelvényen 1200 méter hosszúságban távolítják el a vastag takaróréteget a korszerűbb földkotrógépek és automata szállítóberendezések segítségével. csütörtökön megkezdte a munkát egy 200 tonnás kotrógép, amely naponta több mint kétezer köbméter földet mozgat meg és körülbelül 12 méter mély földréteget hajt egyszerre. üzembehelyeztek két kisebb-méretű kotrógépet is.

a földmunkához jövőre a jelenleginél is nagyobb kotrógépeket helyeznek üzembe és 1968-ban válik lehetővé a szénvagyont kitermelésének megkezdése. /mti/

--

bb 17. befejeződtek az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgák - jól megállták helyüket a munkás-paraszt származású fiatalok - az új első évfolyamosok fele nő

i fe/gg szb sz

1964. július 23.

csütörtökön ország-szerte befejeződtek a felvételi vizsgák a felsőoktatási intézményekben. a művelődésügyi minisztérium illetékeseinek tájékoztatása szerint az egyetemek, főiskolák, tanító- és ovónőképző intézetek, a felsőfoku technikumok és felsőfokú szakiskolák nappali tagozatára csaknem 30 000-en jelentkeztek, 3 000-rel többen, mint tavaly. a vizsgáztató bizottságok döntése alapján a jelentkezők közül 13 300 fiatalot vettek fel.

■ az esti-, levelező tagozatokra összesen 24 500 pályázó kérte felvételét; közülük a vizsgáztató bizottságok javaslata alapján összesen az első évfolyamokon 13 500-an kezdhetik meg tanulmányaikat.

/folyt.köv./

13.25/a

- 27 -

bb 17. /befejeződtek... 1. folyt./- szb

a jelentkezések arányát tekintve a különféle intézmények, karok, sőt szakok között is nagy eltérések voltak, bár a múlt évihez képest némi javulás mutatkozott. többek között a jogász-, bölcsész-tanári, továbbá a testnevelő és általános iskolai tanári pályák iránt változatlanul nagy érdeklődés volt, viszont nem volt kielégítő a jelentkezés a felsőfoku technikumokra, ezen belül is a mezőgazdasági felső technikumokra, a tudományegyetemek természettudományi tanár-szakjain és a műszaki egyetemek gépészmérnöki karain is szívesen vettek volna jelentkezetteknél nagyobb számú pályázót.

a felvételi vizsgák zökkenőmentesen, fennakadás nélkül, s a vizsgadrukktól eltekintve, nyugodt légkörben zajlottak le. a tapasztalatok szerint a felsőfoku intézmények körülmények között, jól készítették elő a vizsgáztatást. a pályázók felkészültsége - a bizottságok véleménye szerint - valamivel gyengébb volt, mint a korábbi években, s viszonylag magas volt azoknak a száma, akik a minimum követelményeknek sem feleltek meg. ez magyarázza azt, hogy erősen eltérőek a pontkategóriák, amelyekkel a pályázók a különböző intézményekhez felvételt, illetve előfelvételt nyertek.

az idén öröndetesen emelkedett a felvételre pályázott munkásparaszt származású fiatalok száma. öröndetes eredmény az is, hogy a fiatalok nagyrésze jól helytállt a felvételi vizsgákon, így a felsőoktatási intézménybe csaknem minden második helyre fizikai dolgozó gyermeke került. a vizsgákon elért pontszámok egyébként arról tanuskodnak, hogy a nők nem maradtak el a férfiak mögött tudásban, felkészültségben; ennek eredményeként az idén összesen az egyetemek és főiskolák elsőéves hallgatóinak fele nő lesz.

a művelődésügyi minisztériumban elmondták azt is, hogy a közeli napokban minden pályázót írásban értesítenek felvételi kérelme sorsáról. a felvételi vizsgán megfelelt, de helyhiány miatt elutasított pályázók az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül fellebbezhetnek az illetékes intézmény rektorához, illetve igazgatójához. néhány felsőoktatási intézményben - többek között néhány felsőfoku technikum nappali és esti tagozatán, a tudományegyetemek természettudományi karának tanár-szakjain és a műszaki egyetemeken - előreláthatólag pótfelvételt hirdetnek majd. a pótfelvételekkel kapcsolatos tudnivalókat a művelődésügyi minisztérium a sajtó és rádió útján időben ismerteti majd az érdekeltekkel /mti/

13. 30/a

- 28 -

bb. 48. időjárásjelentés

gg/a

1964. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti július 23-án, csütörtökön 13 órakor:

a hőség kissé mérséklődik

az óceáni származású hűvös levegő, folytatva délkelet felé tartó mozgását ma reggelre elborította nyugat-európát és közép-európa nagy részét. erősebb lehülést okozó tömegének határvonata elérte a kis-kárpátokat. a hűvös levegő első hulláma tegnap már áthaladt országunk felett és több helyen okozott záporosót, zivartart. a csapadékmennyisége hazánk területén szeszélyes eloszlást mutat. helyenként az egy millimétert sem éri el, általában pedig 1-5 milliméter között volt. a dunántul és a tiszántul egy-két helyén azonban 10-32 milliméter közé eső mennyiséget is mértek. a változóan felhős ég következtében nyugaton 7-12, keleten 11-13 órán át tartó napsütés volt. a hőmérséklet a dunántulon 30-35, az ország többi részén 33-37 fokig emelkedett. ma hajnalban országszerte 14-20 fokig süllyedt. ma reggel a dunántul egy-két helyén még volt záporosó, vagy zivatar, de a délelőtti folyamán ezek is megszűntek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 27.5 fok volt, a sokévi átlagnál 5.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, mérsékelten süllyed. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 26 fok.

várható időjárás péntek estig : felhőátvonulások, több helyen záporosó, zivatar. helyenként élénk észak-nyugati, északi szél. a hőség kissé mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : 15-19, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 23-27, keleten 25-30 fok között. a duna vizállása csütörtökön délelőtti 11 órakor 211 centiméter./mti/

13.55/a

- 29 -

bb 49. a szerkesztőségek figyelmébe!

tm-lm zs

1964. július 23.

mai bb 39-es hírünk /fock Jenő bécsbe utazott/ második sorában a szöveg helyesen:

... a minisztertanács elnökhelyettese és családja v a l a m i n t
b a c z o n i j e n ő, k ü l k e r e s k e d e l m i
m i n i s z t e r h e l y e t t e s c s ü t ö r t ö k ö n.../mti/

bb 50. tovább fokozódott a kirándulók „inváziója”, a balaton vidékén

vid lk-lm ki

1964. július 23.

csütörtökön a szerdaiénál is nagyobb forgalom volt a balatonnál a fülledt melegben tovább növekedett e vidéket felkereső vendégek száma, a strandokon és a vendéglátóhelyeken tizezerszámra hullámozott a tömeg, a balatoni műutak forgalma minden eddigit felülmúlt, a legforgalmasabb vasárnapon sem lehetett annyi kocsit látni az üdülővidéken, mint csütörtökön. a nyaralótelepek parkirozóhelyei a kocsik negyedét sem tudták befogadni, így az utszéleken, a réteken és a nyaralótelepek utcáin álltak kilométeres sorokban, a becslések szerint minden tíz kocsi közül hat külföldi rendszámu, a csehszlovák turistákon kívül különösen népes csoportokban érkeztek a balaton vidékére osztrák és nyugatnémet autós turisták.

a balatoni idegenforgalmi szakembereknek rendkívül nagy gondot okozott a táborozók tömege és a csütörtökön érkező vendégeknek csak nagy ügyel-bajjal tudtak sátorhelyet találni. a hatemeletes nyári szállók, a motelek, a turistaszállók mind zsúfolásig megteltek és legalább 12 000 ember tartózkodik a fizetővendégszolgálat magánnyaralóiban is. több mint ötvézerre becsülhető azoknak a száma, akik a tópart 42 településén rokonok, ismerősök nyaralóházaiban és vikendházaiban tartózkodnak. az idegenforgalmi szakemberek szerint csütörtökön a tópart 197 kilométeres partszakaszának minden nyaralásra alkalmas helyén ki lehetett volna tenni a „telt ház”, táblát. hozzávetőleges számítások szerint a magyar tenger vendégeinek a száma eléri a 350 000-ret.

a több mint hatvan balatoni fizető- és szabad-strand csütörtökön ismét zsúfolásig megtelt, sőt a szerdaihoz képest tovább fokozódott a forgalom. sörből és üdítő italból csaknem egymillió pohár, illetve palack kelt el és minden nagyobb nyaralóhelyen mázsaszámra fogyasztottak fagyaltot is.

a nagy hőség ellenére tizezrek keresték fel a nyaralóvidék kirándulóhelyeit, elsősorban badacsonyt és tihanyt./mti/

14.30/a

- 30 -

bb 51. tüzeket okozott, villany- és telefonvezetékeket rongált meg a csütörtök éjszakai vihar szolnok megyében

vid lk-lm ki

1964. július 23.

csütörtökre virradó éjszaka vihar vonult végig szolnok megye területén. a turkevei táncsics termelőszövetkezet határában egy frissen összerakott szalmakazlat gyújtott fel a villámcsapás. a kunhegyesi vörös csillag termelőszövetkezet határában több mint 30 000 forint értékű borsószalma lett a villámcsapás által okozott tűz martaléka. az önkéntes tűzoltók a közelben levő szérűket és a még lábon álló gabonát megmentették. a gyakori villámcsapások a villanyhálózatot több helyen megrongálták. besenyszög, törökzentmiklós, tószeg, tiszaföldvár, szolnok és kunhegyes térségében több helyen leszakadt a magasfeszültségű vezeték és órákra megszünt az áramszolgáltatás. a tiszántúli áramszolgáltató vállalat négy brigádjára a kora hajnali órákban megkezdte a hálózat helyreállítását és a déli órákig a megrongálódott vezetékek egy részét sikerült kijavítani. a posta műszaki szakembereinek is bőven okozott munkát a vihar. tiszatenyő és kengyel között leszakította a telefonvezetéket, több elosztót pedig tönkretett a villámcsapás. a zivatar miatt abony környékén a kábelek is beáztak. a helyreállítási munka azonnal megkezdődött. a déli órákban már a megye valamennyi városa és községe között helyreállt a telefonösszeköttetés./mti/

bb 52. Lengyel és német ipari tanulók a balatonon

k szf/gk-lm vg

1964. július 23.

a munkaügyi minisztérium vendégeként Lengyel és német demokratikus köztársaság-beli ipari tanulók népes csoportja érkezett hazánkba. a lengyel és német fiatalok a kölcsönös üdültetési programnak megfelelően megismerkednek budapest nevezetességeivel, majd két hétig a balatonnál üdülnek./mti/

bb 53. tengeri vitorláshajókat szállítottak el balatonfüredről

vid lk-lm ki

1964. július 23.

a magyar hajó- és darugár balatonfüredi üzemegységének sporthajó üzemében belga megrendelésre újabb tengerjáró vitorláshajók épültek. a vízijárművekből kettőt a napokban vasuton szállítottak el, több hajó pedig gépkocsikon teszi meg az utat a megrendelőig. a tengeri vitorlások 20 négyzetméteres műanyag vitorlával rendelkeznek, s ezzel megfelelő sebességet érhetnek el. belső berendezésük igen tetszetős. a hajó kajútjében 2-4 fő helyezhető el, villanyvilágítás és elektromos főzőkészülék szolgálja kényelmüket. a tengeri hajókat a balatonon sikerrel próbálták ki. a legnagyobb viharban sem okozott különösebb gondot a vízijárművek vezetése./mti/

14.55/a

- 31 -

bb 54. halálra ítélték a géppisztolyos támadót

k ig min bc-lm us

1964. július 23.

bublos ferenc, 21 éves karhataimi honvéd ez év tavaszán szolgálati géppisztolyát magához véve, megszökött alakulatától. budapesten a 13. kerületben szolgálatot teljesítő rendőr gyanusnak találta és megszólította az éjjel fegyveresen egyedül járkáló katonát. bublos ferenc a felszólításra nem válaszolt, s géppisztolyából 8 lövést adott le a rendőrré, aki a helyszínen meghalt. a legfelsőbb bíróság katonai kollégiuma bublos ferencet halálra ítélte. az elítélt kegyelmi kérelmét a népköztársaság elnöki tanácsa elutasította. az ítéletet végrehajtották./mti/

bb 56. naponta 750.000 hektóliter vízzel itatják meg a szomszédos vidéket a lajtahansági állami gazdaságban

vid gg vm ká

1964. július 23.

az ötvenezer holdas lajtahansági állami gazdaság határát 80.000 méter hosszú csőrendszer hálózza be, amelybe a kánikulai napokban nyolcvan agregátor nyomja 241 csőkut, valamint a kis-duna, a lajta és a hansági csatorna vizét. az öntözőberendezések többsége kettős vagy nyújtott műszakban üzemel. egy 24 óra alatt 750.000 hektóliter vízzel itatják meg a káposztákat, így ezek nem sárgulnak meg a rekkenő hőséget, szépen fejlődnek. a 650 hold öntözött cukorrépa földön máris félkilósak a répák, a kukoricát háromezer holdon öntözik, s a virágzó növény bő termést ígér. az öntözött lucernákat már harmadszor kaszálják, megállás nélkül működik a lucernaszárító és felolgozó berendezés./mti/

bb 55. helyére emelték a 22 méter magas tornyot a 65. országos mezőgazdasági kiállítás főbejáratánál

i kz vm ká

1964. július 23.

az augusztus 28-án megnyíló 65. országos mezőgazdasági kiállítás és vásár egyik látványossága lesz a főbejáratnál elhelyezett, könnyűfémből készült 22 méter magas torony, amelyet zala tiber műanyagból készült művészi plasztikai díszítések majd, a hatalmas, 10 tonna súlyú tornyot csütörtökön helyére emelték. csakhamar felkerülnek rá a díszítő elemek is. hazánkban e torony díszítésére alkalmaznak először műanyagból készült művészi plasztikát./mti/

15.45/m

-32-

bb 57. huszonöt patak száradt ki borsodban - sok helyen gyalog járnak át a hernádon és a sajón

vid gg vm ká

1964. július 23.

a hetek óta tartó kánikula „átalakította”, borsod megye vízrajzi térképét. a gyakran 30 fokos felüli száraz, meleg időjárásban 25 patak száradt ki és medrükben kinyíltak a mezei virágok. teljesen víztelen például a mezőkövesd határában folyó hór patak, amely a július eleji nagy esőzéskor kilépett medréből és elöntötte a község egy részét. kiszáradt - többek között - az ostoros, a kánya, a geszti és a nádér patak is, a szerencs, a bózsva, a hejő és a tárdona pataokban pedig csak pár centiméteres víz csörgedez. a csincse patak rohamos apadása miatt nem tudták feltölteni a most elkészült geleji víztárolót, amelybe már az idén többszáz ezer köbméter vizet szerettek volna összegyűjteni. a száraz meleg időjárás érzeteli hatását borsod megye nagy folyóin is. a sajó sajlólad és sajópetri közelében bokáig ér, a hernádon gibártnál és vizsolynál koccsival is át lehet kelni, a tiszán pedig ároktó és tiszakeszi között csónakkal is nehéz közlekedni./mti/

bb 58. szövetkezeti gazdák utaztak a szovjetunióba

vid gg vm ká

1964. július 23.

bács megyéből csütörtökön harmincegy termelőszövetkezeti tag utazott kétéltű látogatásra a szovjetunióba. az ibusz-társasutazáson részvevő szövetkezeti gazdák kijövet, szocsit és krasznodart érintve érkeznek a szovjet fővárosba. az utazás során többek között felkeresik a kubanyi mezőgazdasági központ legnagyobb gazdaságát, a krasznodari vörös csillag szovhoz is./mti/

bb 59. dari györgy kombájnos teljesítménye: 91 vagon

vid gg vm ká

1964. július 23.

a nagyléteai arany kalász termelőszövetkezet gabonátáblán dolgozik a hét eleje óta dari györgy, a derecskei gépállomás kiváló kombájnosa, aki eddig a legmagasabb teljesítményt érte el a hajdusági gépvezetők között. szk-4-es gépével egyetlen lépésben vágja és csépeleli a jó termést adó bezosztája búzát, s szerdán 40 holdról 603 mázsa terményt szállítottak el gépétől. dari györgy teljesítménye szerda estig elérte a 91 vagonat./mti/

1548

-33-

bb 61- szőlészek országos tapasztalatcseréje veszprém megyében

vid gg vm ká

1964. július 23.

csütörtökön az ültetvénytervező vállalat meghívására veszprém megyébe látogattak a szőlő-gyümölcs telepítést irányító területi irodák vezetői és a dunántúli megyék kertészeti felügyelői. a vezető szakemberek a veszprém megyeiekkel közösen vitatták meg a környék legsürgetőbb problémáit. a balatonfüredi tanácskozás után megtekintették a keszthelyi agrártudományi főiskola balatonakali kísérleti telepén a 280 őszibarack fajtából álló gyűjteményt, majd a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepén kiss ervin tudományos munkatársa új hegyvidéki telepítési módszerét tanulmányozták./mti/

- . -

bb 62. eltemették lovászi ferenc elvtársat

t hi gk vm zs

1964. július 23.

csütörtökön a farkasréti temetőben nagy részvétellel kísérték utolsó útjára lovászi ferenc újságírót, a népszabadság belpolitikai rovatának helyettes vezetőjét. a végső búcsúztatáson a gyászoló hozzátartozókön kívül részt vettek a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága agit.prop. osztályának és a kormány tájékoztatási hivatalának, továbbá a magyar újságírók országos szövetségének képviselői, a népszabadság szerkesztőségének és kiadóhivatalának dolgozói, a magyar sajtó igen sok munkatársa az elhunyt kollégái, jóbarátai, ismerősei.

a ravatalnál a népszabadság szerkesztősége és a muosz elnöksége nevében rényi péter, a népszabadság szerkesztőbizottságának helyettes vezetője vett búcsút lovászi ferencről, aki szinte életének utolsó percéig törhetetlen hűséggel, példás felelősségérzettel és hivatástudattal, minden erejét és tudását az újságírásnak szentelve szolgálta a magyar sajtó érdekeit.

az elhunyt korábbi munkahelyének, a magyar távirati iroda dolgozóinak nevében hudek istván, az mti belföldi szerkesztőségének vezetője mondott búcsúszavakat, a sirnál a közvetlen munkatársak és a népszabadság pártszervezetének képviselőjében ujlaki lászló vett végső búcsút.

a koporsót gyászdallamok kíséretében bocsátották a sirba, amelyet elborítottak a gyász, a kegyelet koszorúi./mti/

- . -

16.20/m

-34-

100

mti hivatalos közlemények

1964. július 23.

embargó: 22. h-ig!!

bb 60. ernst lemmer bonni miniszter náci multjának magyar vonatkozásairól nyilatkozott a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője

i th/m/zs

1964. július 23.

június végén berlinben, az ndk fővárosában nemzetközi sajtóértekezleten ismertették ernst lemmer bonni miniszter náci multját. ennek keretében 1934 és 1944 közötti magyarországi vonatkozású tevékenységéről is szóltak. a magyar távirati iroda ezzel kapcsolatban kérdést intézett naményi gézához, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetőjéhez, aki a következőket mondotta:

- a magyar közvélemény számos megnyilvánulással juttatta kifejezésre megütközését amiatt, hogy a német szövetségi köztársaság kormányának ismét tagja lett ernst lemmer, a hitleri németország ismert politikai közírója.

lemmer ur azt a minisztériumot vezeti, amelynek közvetlen célja a nyugatnémet revansista körök szervezése, anyagi és erkölcsi támogatása. ezek a revansista-militarista körök nyíltan és bevallottan a második világháború után Európában létrejött határok megváltoztatására és ezzel új háború kirobbantására törekcsenek. tevékenységük ismételtlen bizonyítja, hogy nem hajlandók számolni a realitásokkal, a nemzetközi erőviszonyokkal, hanem megváltoztatásukra törekcsenek, s ezzel veszélyeztetik az egyetemes békét és biztonságot.

/folyt.köv./

15.23/m

- 1 -

m

100

/bb 60.ernst....1.folyt./vm

- a magyar közvélemény annál is inkább különös figyelemmel és aggodalommal követi a bonni revansisták szervezkedéseit, ezen belül Lemmer ur tevékenységét, mivel írásos bizonyítékok vannak arra, hogy Lemmer hitler uralomrajutásától egészen Magyarország náci megszállásának összeomlásáig egy jobboldali magyar lap berlini tudósítójaként göbbels egyik legtevékenyebb magyarországi propagandistája volt.

- cikkeinek áttanulmányozásából levonható, az a megállapítás, hogy fáradhatatlanul szolgálta a nácizmust, népszerűsítette európa hitleri „új rendjét”, a teljes katonai vereség küszöbéig a végső-kig való kitartásra, a végső győzelem kivívására buzdított, fellépett Magyarországnak a hitler oldalán vívott háborúból történő kiválása ellen, dicsőítette a fasiszta „megtörölő csodafegyvereket”,

- Lemmer miniszter ur cikkeiben gyakran hivatkozott a birodalmi külügyminisztériumra, „jólinformált katonai körökre”, ami alátámasztja azt a tényt, hogy a vezető náci körökkel igen szoros személyi kapcsolatban volt.

- Lemmer cikkeivel és tudósításaival tevékenyen részt vállalt európa hitleri leigázásában, Magyarország megszállásában, a szövetséges hatalmak elleni népellenes és igazságtalan háboruban, amiért ugyanúgy felelősségre kellett volna vonni, mint a többi háborus bűnöst.

- Lemmer miniszter ur ez év március 4-én tartott sajtóértekezletén olyan kijelentéseket tett, miszerint „tisztá a mellénye”, mert hitler uralomrajutása után „belső emigrációba vonult”, ezzel szemben a rendelkezésünkre álló dokumentumok bizonyítják, hogy csupán 1940 és 1944 között csak a magyar sajtóban több mint 1000 hasáb terjedelemben jelentek meg az előbbieken ismertetett tartalmu cikkei.

- a letagadhatatlan terhelő bizonyítékok ellenére Lemmer újra tagja lett a bonni kormánynak, ami azt mutatja, hogy az nszk kormánya nem hajlandó törődni a nemzetközi közvélemény érzéseivel.

- a tények ismeretében egészen természetes, hogy népünk is bizalmatlan a Lemmerek mai politikája iránt.

/folyt.köv./

15,32/m

- 2 -

/bb 60. ernst.....2.folyt./vm

ezért csak képmutatásnak lehet tekinteni Ernst Lemmer ez év július 12-én egy revansista gyűlésen elmondott beszédének azt a részét, amelyben éppen ő panaszkodott arról, hogy a szövetségi köztársaság kelet-európai politikájának nincs meg az általuk kívánt visszhangja, - fejezte be nyilatkozatát a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője./mti/

15,36/m

AC

- 3 -

bb 63. megkezdték a radioizotópos szintmérő kísérleti üzemeltetését dunaujvároson

i tz tm vm vg

1964. július 23.

dunaujvároson megkezdték annak a radioaktív izotóppal működő berendezésnek a kísérleti üzemeltetését, amely lehetővé teszi a kohóban levő izzó anyagoszlop magasságának, változásának mérését.

a kgst ajánlása alapján a szovjetunióból beszerzett műszert az országos atomenergia bizottság izotóp intézete és a dunai vasmű dolgozói közös munkával szerelték fel, a műszertől a kohó kapacitásának növekedését és energiahasznosításának javulását várják./mti/

- . -

bb 64. a községfejlesztési munkákról tárgyalt a vásárosnaményi járási tanács végrehajtó bizottsága

vid tm vm fm

1964. július 23.

a községfejlesztési tervek végrehajtásáról tárgyalt csütörtökön a vásárosnaményi járási tanács végrehajtó bizottsága, a járásban az idén több mint hatmillió forintot költenek erre a célra, többek között csarodán egészségügyi kombinát létesítéséhez kezdenek, s ebben az évben az új orvosi lakást készítik el, gulácson és Lónyán művelődési otthont, tákoson bekötő-utat építenek, a lakosság háromnegyede millió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel, s eddig már majdnem háromszázezer forint értékűt teljesített./mti/

- . -

bb 65. sósavtól mentették meg a textilárut a tüzoltók

vid tm vm fm

1964. július 23.

különleges esethez hívták ki tatabányán a tüzoltókat, tatabányai alsó vasutállomáson a pápa felé irányított szerelvény tolatása közben az egyik árugyűjtő kocsi felborult és összetört egy sósavval megtöltött ballon, a maróhatású sósav ráfolyt a kocsiban levő textil-és más anyagokra, a tüzoltókat kellett segítségül hívni, mert csak oxigénképző készülékkel lehetett bemenni a vagonba, a tüzoltók szakszerűen savmentesítették az árut, amelyeknek nagyrésztét megmentették, de így is mintegy tízezer forint kár keletkezett./mti/

- . -

16.25/m

-35-

16.25

bb 66. országos állattenyésztési tanácskozás kecskeméten

vid ká tr vm

1964. július 23.

kecskeméten, az aranyhomok szállóban csütörtökön országos tanácskozás kezdődött a megyei tanácsok főállattenyésztőinek részvételével. a két napos tapasztalatcsere-jellegű értekezleten a nagyüzemi állattartás eredményeit, feladatait, valamint az áruterelés növelésének lehetőségeit vitatják meg.

dr. németh lajos, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatója vitaindító előadásában elmondotta, hogy az év első hat hónapjában a sertéshizlalási tervet sulyban 98,7 százalékra teljesítették, s elmaradtak a tervhez viszonyítva a szarvasmarha felvásárlással is. örvendetes viszont, hogy a múlt év hasonló időszakához viszonyítva 17.000-el növekedett a tehénállomány. ezzel lehetőség nyílt az állatállomány feljavítására. nőtt a tejtermelés is: az első felében 26 százalékkal teljesítették túl a tervet, 56.000.000 literrel több tej került a fogyasztókhoz, mint a múlt év első felében. gyorsabb, higiénikusabb a tejfelvásárlás: 770 új, korszerű gyűjtőcsarnokot helyeztek üzembe.

az év első felében az aprójószág-tartás fejlődése a legszembe-tűnőbb. tojásból 180.000.000-val, baromfiból pedig 1.100 vagonnal került több a fogyasztókhoz, mint az ezt megelőző év első hat hónapjában. ez annak köszönhető, hogy a nagyüzemek nagyhozamu tojástermelő és husfajtákat tartanak. a libatenyésztés fellendítésére 37 tsz-ben kezdtek meg - 18.000-es állománnyal - a rajnai ludak tenyésztését. a ludak átlagosan 33 tojást termeltek, háromszor többet, mint a hazai parlagi libák. most a még ennél is jobb tojástermelő izraeli ludak meghonosításával kísérleteznek. sok még a tennivaló a mesterséges borjunevelés tekintetében. a szaporulatnak mindössze 27 százalékat nevelik ezzel a módszerrel. éppen ezért a következő felében az állam mintegy 30.000.000 forinttal segíti azokat a termelőszövetkezeteket, amelyek saját erőforrásból - régi épületek átalakításával - megteremtik a lehetőséget az itatásos borjunevelésnek. ezzel el szeretnék érni, hogy az év második felében az újszülött borjúállomány legalább 50 százalékat neveljék fel mesterségesen.

sokat javult a takarmányellátás. az eddigiek szerint az idén biztosítottak látszik az állatok átteleltetéséhez szükséges szálás-és abraktakarmány. a takarmány felhasználás terén is vannak eredmények. az év első negyedében, a múlt év azonos időszakához mérve 0,5 kilogrammal kevesebb takarmánnyal állítottak elő egy kilogramm sertéshúst a mezőgazdasági nagyüzemek.
/folyt.köv./

16.30/m

36-

Me

/bb 66. országos.....1.folyt./vm

a szakemberek ezután bács megyei körútra indultak. számos állami gazdaságban és termelőszövetkezetben tanulmányozzák az állattenyésztés korszerű módszereit./mti/

- . -

bb 67. magyar-német gazdászok cserelátogatása

vid gk vm fm

1964. július 23.

a szekszárdi felsőfoku technikum tanulóinak, tanárainak és dolgozóinak 34 tagú csoportja a genshageni gazdasági szakiskola meghívására a német demokratikus köztársaságba utazott kététes cserelátogatásra. a szekszárdiak meglátogatják a beelitzi tojástermelő üzem, a schönebecki traktorgyárat, a potsdami mezőgazdasági géptani intézetet, tanulmányozzák néhány mezőgazdasági üzem és gazdasági munkáját is. látogatásuk viszonzásaként augusztus végén német mezőgazdász tanárok és tanulók jönnek szekszárdra./mti/

- . -

bb 68. kitüntetés

k vm zs

1964. július 23.

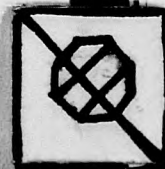
az elnöki tanács paál ferencnek, a magyar nemzet szerkesztőbizottsága tagjának többévtizedes kiemelkedő újságíró tevékenységének elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést csütörtökön délben dobai istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át, jelen volt mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, a magyar nemzet főszerkesztője, darvasi istván, az mszmp kb agit.prop. osztályának helyettes vezetője és naményi géza a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője.
/mti/

- . -

1635/m

-37-

Me

bb 69. aratási hajrá békés megyében

vid ká tr vm

1964. július 23.

befejezéshez közeledik az aratás békés megye termelőségvetkeze-
teinek nagytábláin. a gyomai, orosházi és a szarvasi járásban az
utolsó holdakon vágják a dus rendeket a kombájnok. az arató-cséplők
átcsoportosítása megkezdődött, s ezzel egyidőben megyeszerte
meggyorsult a talajmunka. jelenleg 450 gépállomási és termelőszö-
vetkezeti traktor dolgozik két műszakban, s eddig százezer hold
friss talajmunka dícséri a traktorosok kitartó szorgalmát. a rekkenő
hőségben 166 földművelésszövetkezeti mozgóárus hordja szünet nélkül a
jégbehűtött gyümölcslevet, bambit, szódát, fagyaltot és egyéb
hűsítőt a mezőre. /mti/

- . -

bb 70. száz zalai tsz-ben végeztek az aratással - már csak
hatezer holdon áll lábon a gabona

vid/ká/tr/m

1964. július 23.

jóllehet az aratás első napjaiban a viharos, esős időjárás
akadályozta az aratók munkáját zalában, utána azonban annál
kedvezőbbre fordult az idő, s gyorsan fogytak a buzatáblák, a
gépeken kívül mintegy tízezer aratópár dolgozott a gabonafölde-
ken, s csütörtökre a megye száz termelőszövetkezetében befe-
jezték a kenyérgabona aratását, 120 közös gazdaságban pedig meg-
kezdték a cséplést, a megyében mindössze hatezer hold buza áll
lábon, s a tervek szerint a hét végére, szombaton vagy vasárnap
ezzel is végeznek. a szem jó minőségben, szárazon kerül magtárba,
a szárítókat szinte alig kell igénybe venni. /mti/

- . -

bb 71. újabb tüzesetek fejér megyében

vid/ká/tr/m

1964. július 23.

a fejér megyei mátyásdomb községben, a lenin tsz. földjén
szerdán délután 140 mázsa szalma égett le. a tüzet egy erőgép-
ből kipattanó szikra okozta. a munkagép vezetője műszaki hiba
miatt a gépet sem tudta megmenteni, így az is a lángok mar-
taléka lett. tácz községben a petőfi tsz. vasutmenti gabonátá-
bláján mozdonyból kipattanó szikra gyújtott fel tíz mázsa szal-
mát. a termelőszövetkezet - mint a vizsgálat megállapította -,
nem alkalmazott védőszántást.

sukoró községben szücs lajos tsz. tag udvarán egy fészker, egy
lovaskocsi és sok mezőgazdasági szerszám égett le. a vizsgála-
tok szerint a tüzet gyufával játszó gyermekek okozták. /mti/

- . -

17.25/m

- 38 -

h

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 68. sz. hír /kitüntetés/ negyedik sorától a szöveg he-
lyesen:

... dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át: jelen
voltak mihályfi ernő, a magyar nemzet főszerkesztője, ortutay
gyula, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, az elnö-
ki tanács tagjai, darvasi istván ... /mti/

bb 72. nizzában élő magyar származású festőművész ajándéka a
nemzeti galériának

i tf/tr/m/fm

1964. július 23.

a magyar nemzeti galéria gazdag festménygyűjteménye
újabb alkotással gyarapodott: sinkó armand louis, nizzában
élő magyar származású festőművész több négyzetméter nagyságu,
sokfigurás olajkompozíciót ajándékozott a budapesti kiállí-
tási intézménynek. a tárlataival franciaország számos váro-
sában - többek között párizsban - nagy sikert aratott fiatal
művész munkáját csütörtökön adta át a galériának sinkó armand
louis nemrég hazánkba érkezett édesapja. /mti/

- . -

bb 73. kábelbeázás okozta a szirénák megszólalását

k vt/gg/m/zs

1964. július 23.

csütörtökön délelőtt több budai kerületben néhány sziréna
megszólalt. a beható műszaki vizsgálat során megállapították,
hogy a szirénák megszólalását kábelbeázás idézte elő. a műsza-
ki hibát a déli órákig kijavították. /mti/

- . -

bb 74. a köjál tájékoztatása a krémes-mérgezésről

i vt/gg/m/zs

1964. július 23.

a fővárosi közegészségügyi és járványügyi állomás tájékoz-
tatása szerint a 15. kerületi tömeges krémesmérgezés miatt kór-
házba szállítottak száma csütörtök délutánra 120-ra emelkedett.
a már korábban kórházba szállítottak állapota javult. a körzeti
orvosok 30-40 beteget otthon kezelnek.
/folyt.köv./

17.30/m

-39-

h

bb 74. /a köjál ... 1. folyt./ m

a mérgezés okának megállapítására indult vizsgálat előreláthatólag hosszabb időt vesz igénybe. annyi azonban bizonyos, hogy a cukrászüzemben, ahonnan a szennyezett krémek kikerültek, számos üzemeltetési hiányosság volt. ezért az üzem működését mindaddig szüneteltetik, amíg a gondos fertőtlenítést, az általános takarítást, tisztogatást befejezik. /mti/

bb 75. a rendőrség kérése

gk/m/zs

1964. július 23.

1964. július 9-én délután tolvaj garázdálkodott a dunaparti szabadstrandon /lidón/ és egy őrizetlenül hagyott barna kézitáskából egy cornavin és egy umf gyártmányú karórát elloptott. a rendőrség a tettest kézrekerítette. a 4. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultat, hogy a karórák átvételére jelentkezék budapest, 4. ker. árpád utca 87. 1. emelet 111. szám alatt. /mti/

bb 76. rendkívüli egyetemi tanácsülés szegeden

vid/gk/m/fm

1964. július 23.

csütörtökön rendkívüli ünnepi ülést tartott a szegedi józsef attila tudományegyetem tanácsa. a művelődésügyi miniszter megbízásából dr. antalffy györgy rektor ez alkalommal adta át a címzetes egyetemi tanári kinevezésről szóló okiratot dr. szilbereky jeno igazságügyminiszter-helyettesnek tudományos és tudományszervezési munkásságáért, valamint dr. beretzk péternek, a máv szegedi rendelőintézet igazgató-őorvoshelyettesének, a szeged-fehértói rezervátum tudományos felügyelőjének ornitológiai tevékenysége elismeréseként.

címzetes docensi kinevezésről szóló okiratot kapott dr. bálint alajos, a szegedi móra ferenc muzeum igazgatója, - régészeti valamint a muzeumi kérdéseket taglaló irodalmi tevékenységéért és korszerű kiállítás-szervező munkásságáért, továbbá dr. hires józsef, a borsodi vegyikombinát központi kutató laboratóriumának vezetője kiváló szervező-, valamint a szegedi egyetemen 16 évig végzett oktató munkájáért.

/folyt.köv./

17.56/m

-40-

104

bb 76. /rendkívüli ... 1. folyt./ m

a rendkívüli egyetemi tanácsülésen vette át egyetemi tanári kinevezését dr. csányi lászló docens, dr. grasselty gyula docens és dr. sós gyula docens. ezenkívül a szegedi józsef attila tudományegyetem hét oktatójának adták át a docensi kinevezésről szóló okiratot. /mti/

bb 77. figyelmetlen vezetésből halálos baleset

vid/tm/m/fm

1964. július 23.

nagy sándor, az öcsényi termelőszövetkezet traktorosa vizet inni tért be szerdán éjjel bogra-pusztán ismerőseihez, a horesánszky családhoz. a házigazda azonban sörrel kínálta meg viz helyett, majd megkérte, hogy a vontatóval vigye be édesanyját a községbe, öcsénybe. nagy sándor fel is vette az idős asszonyt a vizsgáztatlan gépre, s megindult a faluba. alig haladt két kilométernyit, figyelmetlen vezetés miatt árokba fordult a vontatóval. a gép mindkettőjüket maga alá temette, nagy sándornak nem lett semmi baja, az idős horesánszkykné azonban olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. nagy sándort a rendőrség őrizetbe vette, s megindította ellene az eljárást. /mti/

bb 78. somogyi miklós látogatása vas megyében

vid/hné/m/fm

1964. július 23.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke csütörtökön vas megyébe látogatott. szombathelyen a megyei pártvégrehajtóbizottság vezetői fogadták. mester sándor és horváth miklós, a megyei pártbizottság titkárai tájékoztatták a megye ipari és mezőgazdasági helyzetéről.

ezután somogyi miklós a megyei vezetők társaságában felkereste a latex vállalatot, ahol az iránt érdeklődött, milyen tapasztalatokat szereztek a vállalatok összevonásából. kovács lászló vezérigazgató tájékoztatta a vendégeket, akik ezt követően megismerkedtek a vállalat gyártmányaival. utána kőszegen látogatást tettek a latex két üzemében, majd bükre utaztak. /mti/

18.10/m

-41-

104

bb 79. az oroszlányi hőerőmű hűtőtárába szaladt egy tehergépkocsi - heten megsérültek

vid/hné/m/fm

1964. július 23.

a vértesi erdőgazdaság egyik tehergépkocsija csütörtökön tocod és oroszlány között áttörte a utszéli korlátot és beleszaladt az oroszlányi hőerőmű hűtőtárába, szerencsére a gépkocsi a vízben nem borult fel és halálos baleset nem történt, de így is a járművön utazó hét erdőgazdasági munkás közül hárman súlyosan, négyen pedig könnyebben megsérültek. a gépkocsi vezetője szerint a kormány szerkezet meghibásodása okozta a balesetet. a vizsgálatot megindították. /mti/

-..-

bb 80. kállai gyula látogatása az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban

La/m

1964. július 23.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese csütörtökön hévizi istvánnak, a 10. kerületi pártbizottság első titkárának társaságában látogatást tett az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban. a vendégeket a gyárban vereczkei istván, a vállalat igazgatója, tóth ferenc, az üzemi pártbizottság titkára, valamint a tömegszervezeti és gazdasági vezetők fogadták és tájékoztatták az üzem munkájáról és eredményeiről. a vendégek megtekintették az egyes üzemszeket, ahol kállai gyula elbeszélgetett a dolgozókkal. a gyárlátogatás után részt vett a vállalat párt-, tömegszervezeti és gazdasági aktivájának értekezletén. itt tóth ferenc üzemi párttitkár megnyitó szavaiban ismertette az üzem dolgozóit foglalkoztató politikai kérdéseket. ezekre kállai gyula válaszolt és tájékoztatta az aktív résztvevőit az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről, majd elismeréssel nyilatkozott a gyár eredményeiről és az üzemi kollektiva munkájáról. /mti/

-..-

16.30

- 42 -

NG

bb 81. megnalt hidas klára, a népszabadság munkatársa

k/gg/m/fm

1964. július 23.

hidas klára, a népszabadság szerkesztőségének munkatársa, a titkárság dolgozója július 23-án, 42 éves korában elhunyt. hidas klárát a szerkesztőség saját halottjának tekinti, temetéséről később történik intézkedés. /mti/

bb 82. „veteránok” - hévizi-piroska festőművész kiállítás csiliben

t/tf/tr/vm/fm

1964. július 23.

a csiliben - a párttervezéssel vasas művelődési háza - „veteránok” címmel csütörtökön kiállítás nyílt hévizi piroska festő- és grafikusművész alkotásaiból.

a kiállítást - amelyet munkásmozgalmunk veteránjairól készült emléktáblákkal állítottak össze - genyves ede, a legújabbkori történelmi múzeum igazgatója ismertette. /mti/

-..-

bb 83. időjárásjelentés

tr/vm

1964. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. július 23-án, csütörtökön este:

a hőség kissé mérséklődik

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, több helyen záporosó, zivatar. helyenként élénk észak-nyugati, északi szél. a hőség kissé mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 23-27, keleten 25-30 fok között. /mti/

19.47/cm

208/201

- 43 -

bb 79. az oroszlányi hőerőmű hűtőtavába szaladt egy tehergépkocsi - heten megsérültek

vid/hné/m/fm

1964. július 23.

a vértesi erdőgazdaság egyik tehergépkocsija csütörtökön tokozott és oroszlány között áttörte a utszéli korlátot és beleszaladt az oroszlányi hőerőmű hűtőtavába, szerencsére a gépkocsi a vízben nem borult fel és halálos baleset nem történt, de így is a járművön utazó hét erdőgazdasági munkás közül hárman súlyosan, négyen pedig könnyebben megsérültek. a gépkocsi vezetője szerint a kormány szerkezet meghibásodása okozta a balesetet. a vizsgálatot megindították. /mti/

bb 80. kállai gyula látogatása az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban

la/m

1964. július 23.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese csütörtökön hévízi istvánnak, a 10. kerületi pártbizottság első titkárának társaságában látogatást tett az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban. a vendégeket a gyárban vereczkei istván, a vállalat igazgatója, tóth ferenc, az üzemi pártbizottság titkára, valamint a tömegszervezeti és gazdasági vezetők fogadták és tájékoztatták az üzem munkájáról és eredményeiről, a vendégek megtekintették az egyes üzemszeket, ahol kállai gyula elbeszélgetett a dolgozókkal. a gyárlátogatás után részt vett a vállalat párt-, tömegszervezeti és gazdasági aktivájának értekezletén. itt tóth ferenc üzemi párttitkár megnyitó szavaiban ismertette az üzem dolgozóit foglalkoztató politikai kérdéseket. ezekre kállai gyula válaszolt és tájékoztatta az aktív résztvevőit az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről, majd elismeréssel nyilatkozott a gyár eredményeiről és az üzemi kollektíva munkájáról. /mti/

16.30

- 42 -

NGC

bb 81. megnatt hidas klára, a népszabadság munkatársa

k/gg/m/fm

1964. július 23.

hidas klára, a népszabadság szerkesztőségének munkatársa, a titkárság dolgozója július 23-án, 42 éves korában elhunyt. hidas klárát a szerkesztőség saját halottjának tekinti, temetéséről később történik intézkedés. /mti/

bb 82. „veteránok” - hévízi-piroska festőművész kiállítás csütörtökön

t/tf/tr/vm/fm

1964. július 23.

a csütörtökön - a pesterzsébeti vasas művelődési házban - „veteránok” címmel csütörtökön kiállítás nyílt hévízi piroska festő- és grafikusművész alkotásaiból.

a kiállítást - amelyet munkásmozgalmunk veteránjairól készült emléktáblák állítottak össze - gerelyes ede, a legújabbkori történelmi múzeum igazgatója ismertette. /mti/

bb 83. időjárásjelentés

tr/vm

1964. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. július 23-án, csütörtökön este:

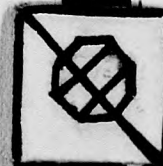
a hőség kissé mérséklődik

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, több helyen záporosó, zivatar. helyenként élénk észak-nyugati, északi szél. a hőség kissé mérséklődik, várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 23-27, keleten 25-30 fok között. /mti/

19.47/rm

Lobkodi

- 43 -

bb 84. fogadás az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

t fe tr vm

1964. július 23.

mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. a fogadáson megjelent kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, losonczy pál, nagy józsefné, nezvál ferenc, péter jános, a kormány tagjai, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, továbbá a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a honvédelmi minisztérium, a fővárosi tanács több vezető munkatársa, valamint a gazdasági, kulturális és társadalmi élet számos ismert személyisége.

részvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

- . -

bb 85. magyar-bolgár baráti találkozó nagykanizsán

rmé vm fm

1964. július 23.

a magyar-bolgár barátsági és együttműködési szerződés aláírásának 16. évfordulója alkalmából csütörtökön magyar-bolgár baráti találkozót rendezett nagykanizsán a hazafias népfront városi bizottsága. az ünnepségen résztvett georgi pangelov, a budapesti bolgár nagykövetség másodtitkára és sztoján radev, a bolgár kultúra igazgatója. a vendégeket magyar lajos, a hazafias népfront városi bizottságának titkára s a város több más vezetője, valamint kiss gyula, a megyei tanács vb. elnökhelyettese fogadta, majd felkeresték a város felszabadításáért életüket áldozott bolgár és szovjet hősök közös temetőjét és megkoszorúzták az emlékművet.

az esti órákban a városi művelődési házban a nagykanizsai üzemek, vállalatok és intézmények képviselőivel és a város vezetőivel baráti találkozón vettek részt. mózes pál, a városi tanács vb. elnökhelyettese emlékezett meg a magyar-bolgár barátság és együttműködés eredményeiről, majd georgi pangelov másodtitkár mondott ünnepi beszédet./mti/

- . -

-44-

20.25/rm

2020 Zeh

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 360-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. július 24.

bb 1. negyven millió forint értékű utépités a 11. kerületben

i ni/gk/m/zs

1964. július 24.

a 11. kerületben nagyarányú utépitéseket tervez a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága, a ténylegi utnak a bartók béla ut és a csurgói ut közötti szakaszát mintegy 12 millió forint költséggel korszerűsítik. a ma még jórészt rendezetlen ténylegi ut lesz ugyanis a kelenföldi lakótelep építkezéséhez vezető felvonulási utvonat, később pedig itt bonyolódik le a lakótelep helyi és átmenő forgalma. a tervek szerint először a bartók béla ut - bikszádi ut közötti szakasz épül meg, később azonban egészen a csurgói utig teljesen rendbehozzák az utat. a bartók béla ut és az etele ut között 2x7 méter széles aszfalt utpálya épül, középen 5 méter széles füves sávval. továbbhaladva - ahol a forgalom már kisebb - a középső zöldsáv fokozatosan megszűnik és a kocsiut is keskenyebb lesz. arra törekszenek, hogy az utépités, sőt a közművesítés egy része is még a lakótelep építése előtt elkészüljön.

a budafoki uton és a hunyadi jános uton - az irinyi józsef utca, a karinthy frigyos uti csomópont és a megépítendő albertfalvai közuti felüljáró között - újabb kétnyomú forgalmi sávot alakítanak ki. ez a terv is összefügg a kelenföldi lakótelep építésével, ugyanis a házgyárban készülő elemek óbudáról az új budafoki uton át jutnak el a lakótelepi építkezésre, ez pedig a meglévő ut burkolatát várhatóan alaposan igénybe veszi. ezért feltétlenül szükséges a második kétnyomú forgalmi sáv megépítése. az összesen mintegy öt kilométer hosszú, körülbelül 28 millió forint értékű utépitésnek több nagy összegű - főleg csatornázás jellegű - kapcsolódó berunázása is lesz./mti/

- . -

- 1 -

Zeh